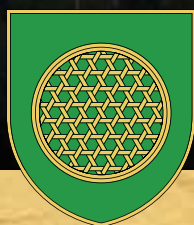
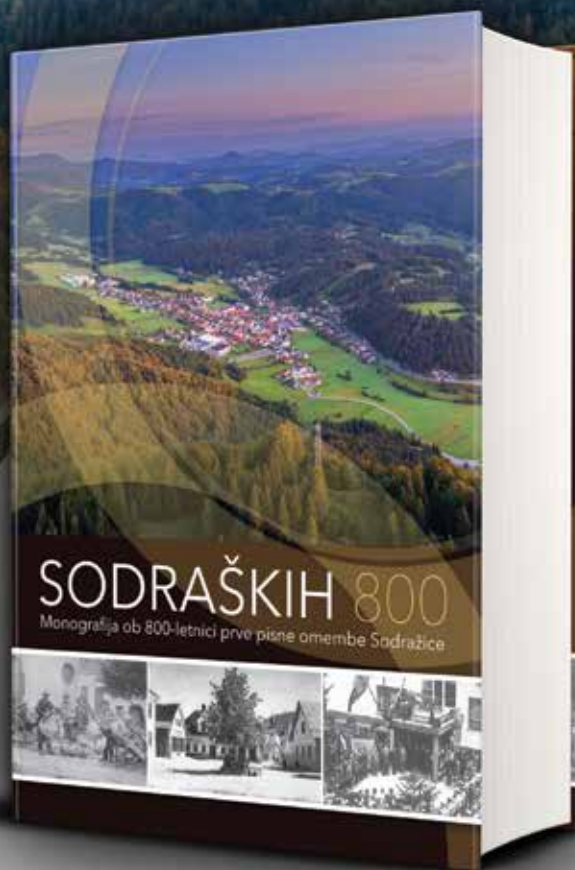
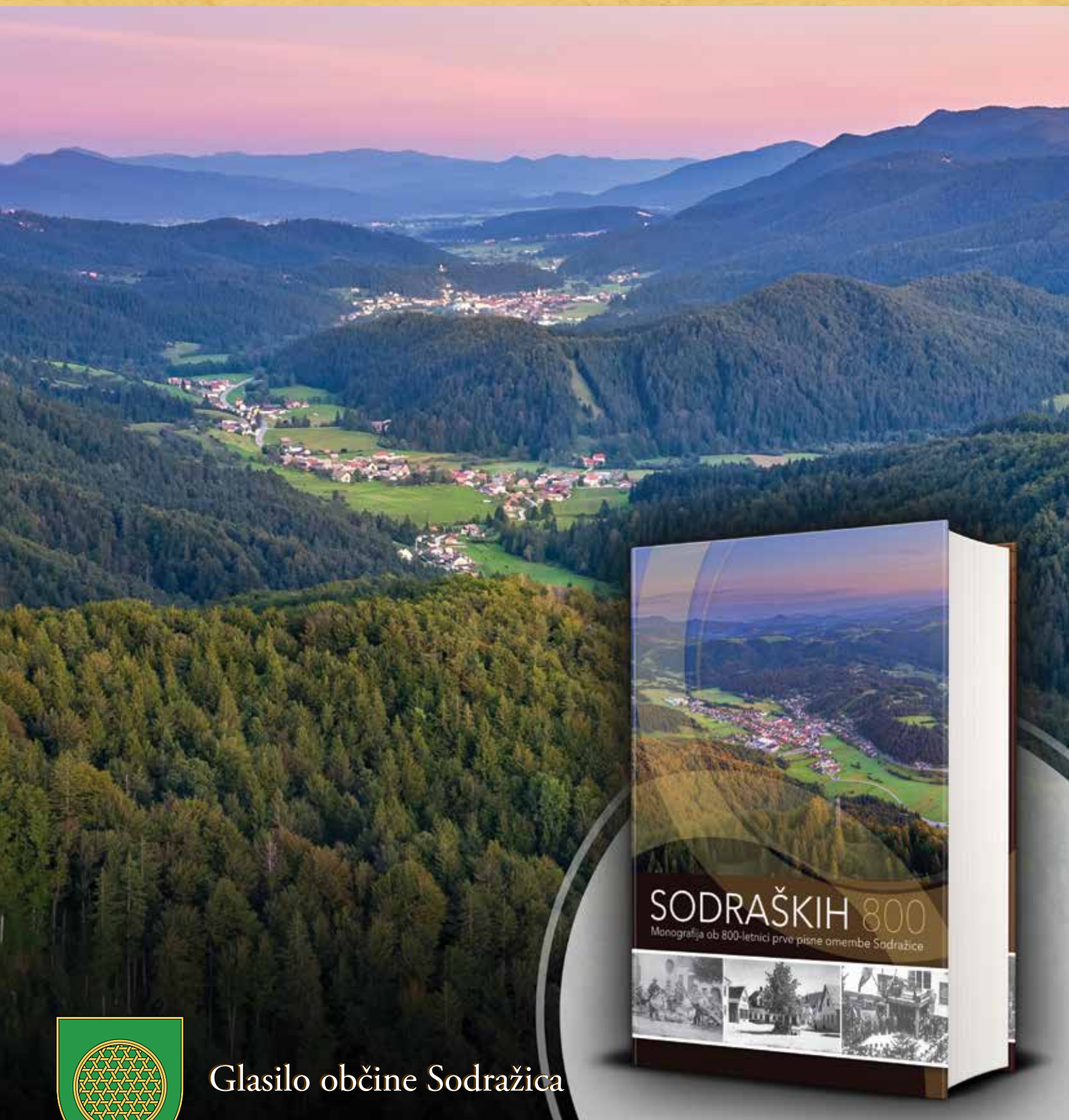

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

126/ XXII, september–oktober 2020

Glasilo občine Sodražica

V počastitev občinskega praznika Občine Sodražica bo
v petek, 30. oktobra 2020, ob 19. uri,
v Športni dvorani Sodražica

OSREDNJA PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE SODRAŽICA,
kjer bomo podelili občinska priznanja za leto 2020.

Večer bodo obogatili: **Tamburaški orkester Sodražica,**
Ylenia Zobec Mihelič in Ansambel Roka Žlindre.

Vabljeni, da si prireditev ogledate v neposrednem prenosu na spletni strani www.sodrazica.si, na Televiziji Rkanal oz. preko družbenih omrežij.
Prireditev bo zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa zaprta za širšo javnost. Hvala za razumevanje.

SODRAŽICA
800 LET
1220 - 2020

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec

PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE SODRAŠKIH 800

FOTO: MARKO BURGER

VSEBINA

- 4 ŽUPANOVA STRAN**
Monografiji na pot
- 5 AKTUALNO**
Redna seja občinskega sveta
Krekov dom in
Galerija Franceta Goršeta
Knjižnica na novi lokaciji
- 8 SODRAŠKIH 800**
Izšla je monografija
Gostovali v programih RTV Slovenija
- 10 KOČEVSKA PROGA**
- 11 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
Tanko: Politični pretresi
Novakova: Vrednote EU
- 12 ŠOLA**
Začetek šolskega leta
Ana Porenta
- 17 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Srečanje jubilarov
- 18 ZDRAVJE**
Kroničnim bolnikom
Iz jeseni v zimo
- 20 ŠPORT**
Tilnov uspeh
Atletika in futsal
- 22 KUHAJMO SKUPAJ**
Kostanj
- 23 MLADI**
Razvoj osebnosti
MKS ne počiva
Oratorij uspel
- 26 OD TU IN TAM**
Prenova lovskega doma
Hvaležnost
Uporniški bunker
- 30 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**

Na naslovnici: Pogled na Sodraško dolino, foto: Janez Kotar, montaža: Ylenia Zobec Mihelič

Jesenski darovi

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, UREDNICA

Jesensko dogajanje v naši občini je pisano, kot je pisana jesen, ki počasi, a neustavljivo nadomešča poletne dni. Šolarji so septembra zopet prestopili šolski prag, z oktobrom so se jim pridružili še študenti. Ob številnih ukrepih za preprečevanje širjenja koronavirusa vsak po svoje nekako vijugamo skozi vsakdan. Ni enostavno, a dokazujemo, da z nekoliko potrpežljivosti in iznajdljivosti zmoremo tudi to.

V začetku oktobra smo praznovali izid naše knjige – monografije Sodraških 800. Prireditve je bilo v danih razmerah zahtevno organizirati in izpeljati. Sedišča na predpisani razdalji, maske, razkuževanje, predhodne prijave, popisovanje. Verjetno smo se vsi kdaj vprašali isto: Ima to sploh smisel? Le kdo bo užival na *takšni* prireditvi? A ko so tisti večer dvorano napolnili obiskovalci in je dogajanje steklo, se je med navzoče naselilo trdno prepričanje: Da, dobro je, da smo danes tukaj.

Vedno bolj mi stopa pred oči spoznanje, da se danes, ko mnogo stvari ni več tako samoumevnih, kot so bile, povečuje hvaležnost za tisto, kar pa nam je dano. Večkrat slišim šolarje reči, da so veseli, ker gredo v šolo. Srečevanja je manj, a so srečanja, ki se zgodijo, lahko globlja in bolj pristna. Večkrat zazveni pohvala, zaiskrijo se solze ganjenosti in srce poboža iskrena beseda: Hvala ti!

Res je, da se na predstavitvi Sodraških 800 zaradi mask skorajda nismo prepoznali in da v dvorano niso mogli vsi, ki bi si to želeli. Res je tudi, da si nismo mogli seči v roke in po prireditvi uživati v druženju. Zaradi tega nam je bilo težko. Vendar nas ni ustavilo. Organizatorji so skrbno načrtovali program, slišati je bilo mnogo toplih in naklonjenih besed, zazvenela je izbrana glasba, celotno dogajanje je spremljal spodbuden aplavz navzočih. Da smo se tisti oktobrski večer zbrali ustvarjalci monografije Sodraških 800, domačini in ugledni gostje od drugod, da smo se lahko srečali in se skupaj veselili – pa čeprav drugače, kot smo bili vajeni, in z marsikom tudi na daljavo, preko zaslonov – vse to dokazuje, da so tisti večer zmagali ponos, hvaležnost, človeškost.

Večkrat sem že zapisala, da vsak izmed nas nosi v sebi sposobnost opaziti in doživljati dobro in lepo, če se le uspe odpreti in naravnati na to. In tisti, ki jim to uspe, opazijo, da je monografija Sodraških 800 veliko darilo Občine in njenih ustvarjalcev, namenjeno vsem nam. Utrjuje nam zavedanje o lastnih koreninah, iz katerih črpamo tako zelo pomembno občutje lastne vrednosti, in nam hkrati vliva moči in zaupanje v prihodnje dni.

Ko se ozrem na jesensko dogajanje v občini, opazim, da nas je jesen obdarila še z mnogimi drugimi darovi. Ponosni in hvaležni smo, da tokrat v rokah držite prvi v celoti barven izvod Suhorobarja, ponosni smo na mlade, ki so poleti skrbno izvedli oratorij ter samoiniciativno čistili občino, na sodelujoče v televizijskih in radijskih oddajah, kjer so predstavljali naš kraj. Hvala vsakemu posebej, da ste prispevali svoj kamenček v mozaik skrbi za domači kraj in sočloveka.

Srečno. Naj vam jesenske dni barvajo srčnost, ponos in hvaležnost.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **25. november 2020**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

suhorobar@gmail.com

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

SODRAŽICA JUBILEJ OKRONALA S KNJIGO

SODRAŠKIM 800 NA POT

UVODNIK ŽUPANA BLAŽA MILAVCA IZ KNJIGE SODRAŠKIH 800

Sodražica je 7. aprila letos praznovala 800 let svoje prve pisne omembe. Ta dan žal ni bilo tako slovesno in praznično, kot smo načrtovali. Pandemija novega koronavirusa, ki je zamrznila ves svet, postavlja nov zgodovinski mejnik, ki nas bo zaznamoval še vrsto let. Pred našimi očmi se piše zgodovina, ki je drugačna, kot smo načrtovali in si želeli. Časi se torej spreminjajo, kar se odraža kot prenavljajoči in razvijajoči se svet, a temeljna načela, ki uokvirjajo naše razumevanje sveta in iz tega izvirajoče odločitve, ostajajo v prvih ista, nespremenjena. Občutek, ki v tem primeru ne vara, o že tolikokrat videnem in slišnem, o vedno enakih zgodbah s sicer različnimi igralci in v različnih obdobjih. Zato modri razumejo in spoštujejo latinski rek *Historia vitae magistra*. Rek, ki implicitno pravi, da se zgodovina vendarle ponavlja, zato pa eksplicitno, da se iz nje lahko tudi kaj naučimo. Slednje nam odkriva tudi možnost, da nismo le pasivni statisti, temveč da se da tok zgodovine včasih vsaj v delu preusmeriti, kdaj tudi obiti ali celo kaj rešiti. Zato je dobro, da poznamo zgodovino, zlasti svojo. Na tem prepričanju temelji odločitev Občine Sodražica in tudi moja osebna, da podpremo obeležje jubileja 800 in izid monografije o Sodražici.

Sodraška zgodovina se ne začne 7. aprila 1220, ko je Engelbert Turjaški podpisal in zapečatil slavno listino, v kateri je prvič zapisano (in do danes tudi ohranjeno) ime Sodražice, Vinic in tudi sosednje Ribnice. Tudi vsebina listine, to je izročitev Sodražice in Vinic v fevd bratom iz Loža, verjetno ni tako pomembna. Takšnih prenosov naših krajev v last ali posest je bilo v zgodovini še nekaj, celo bolj usodnih. A je vendarle ta listina pomemben zgodovinski dokument, kakor je 7. april 1220 pomemben zgodovinski mejnik. Prvič, ker je dogodek – izročitev v fevd zabeležen v najstarejšem poznanem in ohranjenem dokumentu; drugič, ker odslikava značilnosti tistega časa. Naše območje je kot del slovenskega ozemlja in širšega srednjeevropskega prostora, na križišču različnih geografskih, političnih, gospodarskih in kulturnih sfer in vplivov, imelo že od pradavnine svoje mesto znotraj zgodovinske dinamike. Goratost in težja dostopnost sta Sodražico rahlo zamikali pred neposrednimi zgodovinskimi tokovi, a je bližina omogočala zelo hiter pljus odmevom različnih dogajanj in njihovih posledic. Naši kraji so vedno bili in so še danes, kljub navidezno manj pomembni vlogi, del tistih zgodb, ki so ustvarjale in narekivale ne le regionalno, ampak globalno zgodovino. Za nas bi lahko rekli, da smo bili vedno blizu, a še dovolj stran, da smo lahko kaj delali tudi po svoje. Takšen položaj in umeščenost Sodražice je mogoče razbrati tudi iz te listine s turjaškega gradu. To je vrednost tega dogodka in dokumenta, kar ju postavlja za enega izmed treh stebrov, na katerih temelji Sodražica. 800 let in listina s turjaškega gradu (starodavnost in umeščenost v ta prepisni prostor), suhorobarski patent iz leta 1492 (suhorobarstvo in krošnjarstvo) ter pravica do prirejanja sejmov, priznana leta 1751 (trgovanje in sejmarstvo), so trije stebri, ki določajo našo naravo oz. karakter. Geografska in zgodovinska zaznamovanost, začinjena s suhorobarstvom in trgovanjem, nas opredeljuje še danes, kakor nas po drugi strani tudi razlikuje od drugih. Seveda Sodražico opredeljujejo in zaznamujejo tudi mnogi drugi zgodovinski dogodki in dogajanja. Tudi Sodražani, v katerih se najbrž ne preliva le slovanska kri (včasih se zdi, da bolj hunska, iz časov, ko so okrog Zamostca pokopavali Atilo), ampak nosijo v svojem mesu tudi staroselske gene, morda od prav s strani rimskega cesarja Avgusta premaganih upornih Japodov iz Metulluma z žimarskih planin, so trpeli pod mukami tlačanstva, umirali kot hlapci med malimi vojnami malih fevdalcev (spopadi med gosposko na našem

območju), nemočni padali pod turškim mečem ali bili kot ujetniki odvedeni na Turško, stoletja zbolevali za kugo in umirali za lakoto, v veri in zaupanju gradili Marijino svetišče pri Novi Štifti, bili deležni razsvetljenskih reform Marije Terezije (začetki šolstva pri nas), v strahu opazovali spopad avstrijske in francoske vojske pred Miklavcem v času Ilirskih provinc, se pridruževali narodnemu prebujanju 19. stoletja in ustanavljali prva podjetja na prelomu iz 19. v 20. stoletje ter trpeli in objokovali padle in umorjene v prvi in še bolj v drugi svetovni vojni, v kateri so se na sodraških tleh odvili nekoliko pozabljeni, a še kako pomembni, žal tudi zelo tragični dogodki, do temeljite obnove med vojno skoraj do tal porušene Sodražice, ukinitve občine na začetku šestdesetih let do njene ponovne ustanovitve v samostojni Sloveniji. A Sodražani so znali slabše naravne danosti in zgodovinsko usodo nekako vedno preobrniti sebi v prid s svojo delavnostjo in vztrajnostjo ter tudi z malo prebrisanosti in izrazito trmoglavostjo.

To je zgodba o Sodražici, njenih krajih in predvsem o njenih ljudeh. To je vsebina knjige, ki smo jo hoteli zapisati in vam jo podati v branje. Naša želja je iskrena in dobronamerna. Pri tem se zavedamo omejenosti in nezmožnosti izpolniti vsako pričakovanje. Zavedamo se, da številna obdobja in področja ostajajo slabše obdelana in predstavljena. Nekje drugje bi si želeli brati kaj drugega ali kako drugače napisano. Žal je to usoda slehernega človeškega dela – tudi tega, da pač ni popolno in vsem ustrezajoče. Ne glede na to predstavlja to knjižno delo pomemben prispevek za poznavanje in ohranjanje naše dediščine. Ob tem je treba razumeti in spoštovati delo avtorjev ter njihovo avtonomijo videnja in opisa obravnavanih tem. Sodelujoči avtorji, nekateri iz visokih akademskih in univerzitetnih krogov, drugi domači, le ljubiteljski pisci, so delo opravili pošteno in korektno ter tako skupaj sestavili pisan mozaik zgodb, kakršne sicer piše zgodovina Sodražice in njenih ljudi.

Zato moram izraziti hvaležnost avtorjem in drugim soustvarjalcem za njihov prispevek, ki je vtkan v ta mozaik: hvala številnim, ki so prispevali različna gradiva za zgodbe kot ustni vir ali v drugačni dokumentacijski obliki, fotografije in drugi slikovni material; vsem, ki so soustvarjali delo z recenzijo, lektoriranjem besedila ali prevajanjem ali je njihov prispevek v oblikovanju in urejanju podobe knjige ter v tiskanju. Sama knjiga je tudi in memoriam tistim (so)ustvarjalcem, ki žal niso dočakali izida, ker so se prej poslovili od nas. Posebej gre velika zahvala članicam in članom uredniškega odbora: Cvetki, Janezu in Andreju, Poloni, Marini in Angelci ter Petri, ki je opravila tudi administrativno in drugo podporno delo pri projektu. Predvsem pa hvala Ludviku za uredniško delo in koordinacijo. Nalogo je opravil zelo skrbno in profesionalno, s profesorsko natančnostjo in doslednostjo, zavzeto, a tudi z veliko mero potrpežljivosti ter mediatorske spretnosti in razumevanja. Hvala mu tudi, da mi je pred petimi leti zaupal pobudo o obeležitvi 800-letnice prve pisne omembe Sodražice, na podlagi katere smo že leta 2016 odločili o knjigi o Sodražici.

Pričujoča knjiga je torej dar njenih ustvarjalcev in občine. Za slednjo je to njeno poslanstvo, kot je njena dolžnost ohranjanje znamenj časov. Štejmo to knjigo za krajevni spomenik. Spomenik davni in malo bližji preteklosti ter sedanjemu času, ki ob izidu knjige ponovno količi mejnike zgodovine. Naj jubilejnega leta 2020 ne zaznamuje le epidemija virusa, ampak naj ga raje okrona knjiga. To je dolg naše generacije preteklim in popotnica prihajajočim. Te bodo na takšnih temeljih pisale še lepše zgodbe. Bog daj, samo da jih bodo lahko!

Z 12. REDNE SEJE OS

STATUTARNOPRAVNE ZADEVE, POROČILA IN OBČINSKA PRIZNANJA

PIŠE: DARJA VETRIH

V četrtek, 24. 9. 2020, je bila 12. redna seja Občinskega sveta Občine Sodražica, ki je ponovno potekala v prostorih gasilskega doma PGD Sodražica. Svetniki so obravnavali 17 točk dnevnega reda, tokrat pa sta bila na seji prisotna dva zunanja poročevalca. Komandir Policijske postaje Ribnica Rudi Topolovec je predstavil poročilo Policijske postaje za leto 2019, član nadzornega odbora Občine Sodražica Hinko Klun pa je povzel poročilo o opravljenem nadzoru poslovanja Občine za leto 2019.

Svetniki so v 1. obravnavi obravnavali Spremembe in dopolnitve Statuta Občine Sodražica. Razlog za spremembe je uskladitev z veljavno zakonodajo, ki se je od leta 2011, ko je bil Statut sprejet, večkrat spremenila. V 1. obravnavi so svetniki obravnavali in z nekaj pripombami tudi potrdili Odlok o javnem lekarniškem zavodu Lekarna Ribnica. Tudi slednji se spreminja zaradi uskladitve z novim zakonom o lekarniški dejavnosti, ki prinaša številne spremembe. Svetniki so po skrajšanem postopku sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša. Spremembe se nanašajo na širitev dejavnosti zavoda, uskladitev postopka imenovanja direktorja knjižnice z Zakonom o knjižničarstvu, sočasno pa se določa tudi nova lokacija enote knjižnice v Sodražici.

Župan je svetnikom predstavil Poročilo o izvrševanju proračuna Občine Sodražica za 1. polletje 2020. V prvem polletju letošnjega leta je Občina Sodražica realizirala 1.001.858 evrov oz. 38 % prihodkov in 1.071.935 evrov oz. 42 % odhodkov. Manj kot polovična realizacija ob polletju je sicer prej pravilo kot izjema. Letos je določene vire sredstev v prvem polletju zmanjšala epidemija, saj je priteklo manj prilivov iz naslova davkov in podobnih dajatev, kar pa se je proti poletju korigiralo z višjimi prilivi iz naslova odstopljene dohodnine (višja povprečnina). Na področju tekočih odhodkov in transferjev je realizacija v skladu z načrtovano porabo. Res je, da so bili določeni stroški zaradi nedelovanja med epidemijo manjši (nekateri materialni stroški), so se pa ravno tako zaradi epidemije povišali nekateri drugi izdatki.

Svetniki so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter na podlagi predlogov, ki so prispeli v javnem razpisu, sprejeli Sklep o podelitvi občinskih priznanj in nagrad v letu 2020, na podlagi katerega se bodo podelila tri občinska priznanja, zlata plaketa ter izredno tudi naziv častni občan. Letos je na razpis prispelo več predlogov, kot je bilo razpisanih priznanj, zato so se člani Komisije znašli pred težko in nevhvaležno nalogo izbire, saj ni enostavno med dobrimi izbrati najboljšega oz. tistega, ki si v danem trenutku priznanje najbolj zasluži. Glede na to, da so za podelitev priznanja zlata plaketa prispeli trije predlogi, so člani Komisije prispele predloge ocenjevali glede na težo priznanja zlata plaketa. Slednja se podeljuje za izredno življenjsko delo ali za vrhunske uspehe ali dosežke, ki so pomembni za razvoj in ugled Občine Sodražica. Člani Komisije so tehtali predloge glede na kontinuirano delo ter uspehe predlaganih in njihove prispevke, tako za občino kot izven njenih meja. Komisija pa je skladno z odlokom, ki ureja občinska priznanja, predlagala tudi izredno podelitev naziva častni občan.

Prav tako na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je občinski svet imenoval predstavnico občine Sodražica v Svet javnega zavoda Glasbena šola Ribnica za naslednje mandatno obdobje. Glede na to, da na javni poziv, objavljen na spletni strani Občine, ni bilo podanih predlogov, so se člani ob-

činskega sveta strinjali, da v svetu Glasbene šole interese Občine Sodražica zastopa občinska svetnica Karmen Kordiš, ki je z imenovanjem tudi soglašala. Poleg nje bodo v svet zavoda imenovani še: dva predstavnika Občine Ribnica, trije predstavniki staršev ter pet predstavnikov delavcev zavoda.

Svetniki so po opravljeni javni obravnavi, ki je bila odprta od sredine junija do konca avgusta, s sklepom potrdili, da se stavba nekdanje zadruga poimenuje »Krekov dom«, galerija v tej stavbi pa »Galerija Franceta Goršeta«.

Svetniki so tudi soglašali, da se zagotovi potrebna sredstva za sofinanciranje vozila za potrebe storitve pomoč na domu. Občina Sodražica namreč zagotavlja storitev pomoč na domu v okviru CSD Osrednja Slovenija zahod, enota Ribnica, skupaj z Občino Ribnica. Za vozilo bosta prispevali obe občini, sofinancerski delež sodraške občine pa znaša 22,41 % oz. 4.256,78 evra.

V nadaljevanju so potrdili tudi Sklep o soglasju za postavitev delovnih odrov na zemljišču pločnika v naseljih, obravnavali predloge Odbora za komunalne zadeve in prostorsko planiranje ter predloge Komisije za razpolaganje s stvarnim premoženjem. Sprejeta sta bila tudi sklepa o pridobivanju stvarnega premoženja oz. o razpolaganju s stvarnim premoženjem Občine. Župan je tudi odgovarjal na pobude in vprašanja svetnikov, ob koncu seje pa jih je seznanil s prihajajočimi prireditvami, ki se jih občina trudi izvesti kljub nenavadnim razmeram, ki so posledica širjenja koronavirusa.

KREKOV DOM IN GALERIJA FRANCETA GORŠETA

PIŠE: DARJA VETRIH, LOGOTIP: YLENIA ZOBEC MIHELČ

Občinski svet Občine Sodražica je na 12. redni seji 24. septembra 2020 sprejel sklep, s katerim je poimenoval stavbo nekdanje zadruga na Trgu 25. maja 15 »Krekov dom«, prostor za galerijo v tem domu pa »Galerija Franceta Goršeta«. Pobudo je župan predstavil svetnikom že junija, v vmesnem času pa je bila opravljena tudi javna obravnava. Predlog o poimenovanju je prejel dve mnenji v podporo poimenovanju stavbe Krekov dom, eno od teh mnenj pa tudi v podporo poimenovanju galerije po Francetu Goršetu. Pod slednjo podporo se je podpisalo 13 podpisnikov.

Utemeljitev poimenovanja

Janez Evangelist Krek, duhovnik in politik, sociolog, pisatelj, teolog, publicist in časnikar, je bil rojen pri bližnjem Sv. Gregorju. Njegova mama Marija Krek, roj. Štupica, je bila doma iz Sodražice (Ošterjeva), iz hiše, kjer danes stoji gostilna Majolka, nasproti predmetne stavbe. Krek je počitnice do mature redno preživel na trgu v Sodražici. Glede na to, da je bil ena od vodilnih javnih osebnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje, z velikimi zaslugami za obstoj kmečkega in delavskega življa na podeželju, pobudnik ustanavljanja zadrug kot oblike pomoči zadolženih slovenskih kmetov in obrtnikov, je primerno, da se ta stavba poimenuje po njem.

ČIŠČENJE VODOTOKOV

PRIPRAVIL: BLAŽ KOVAČIČ

Občina Sodražica se je letos z Agencijo Republike Slovenije za okolje (ARSO) uspela dogovoriti za kar nekaj čiščenj vodotokov, ki se v preteklih letih že nekaj časa niso izvajala. Tako so se čistili vodotoki v naseljih Globel, Zamostec in Žimarice, prav tako je Občina v lastni režiji odstranila večjo količino proda v območju mosta v Lipovšici.

Občina Sodražica ob tem apelira na lastnike zemljišč, da tudi sami vzdržujejo priobalna zemljišča do vodotokov, kar jim nalaga 100. člen Zakona o vodah: »Lastnik ali drug posestnik vodnega ali priobalnega zemljišča zagotavlja košnjo in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščanih ali odvrženih predmetov in snovi z vodnih in priobalnih zemljišč.« Pri tem je treba upoštevati, da je skladno z Zakonom o divjadi in lovstvu v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih in čistiti odvodne kanale.

Le z rednim vzdrževanjem vodotokov s strani vseh vpletenih, Občine, lastnikov priobalnih zemljišč in ARSA, bodo naši vodotoki lepi in urejeni.

V ZD RIBNICA STALNA GINEKOLOGINJA

PRIPRAVIL: ZD RIBNICA

V ponedeljek, 28. 9. 2020, je bila uradno odprta prenovljena ginekološka ambulanta v ZD Ribnica. V dispanzerju za ženske je s polnim delovnim časom začela delati stalna ginekologinja Marjeta Košir, dr. med. spec. gin. in porod., ki je sredi septembra uspešno opravila specialistični izpit iz ginekologije in porodništva.

V ambulanti se uporablja tudi nov sodoben ultrazvok, ki med drugim omogoča vpogled v fotografsko realistično tridimenzionalno sliko, ki jo lahko dokumentiramo kot posnetke ali video zapis. Vabimo vse občanke občine Sodražice, da se opredelijo pri novi ginekologinji. Trenutno so nove opredelitve še možne, ko pa se bodo mesta zapolnila, žal ne bo mogoče sprejemati novih pacientk. Glede opredelitve se lahko povežete z ginekološko ambulanto ZD Ribnica po e-pošti (ginekoloska.ambulanta@zdribnica.si) ali po telefonu ((01) 837 22 35).

Ponedeljek	7.15-14.15
Torek	7.15-14.15
Sreda	12.30-19.30
Četrtek	7.15-14.15
Petek	7.15-14.15

VODOOSKRBA IN CESTNA INFRASTRUKTURA

PRIPRAVIL: VINKO ČAMPA

Projekt vodooskrbe SORIKO dobiva končno podobo. Septembra so bila končana še zadnja asfaltna dela po izgradnji vodovoda, in sicer kilometrski odsek javne poti od Peska do Sedla. Ta dela so bila predvidena že v osnovni pogodbi projekta, vendar se je del sredstev prenesel na druge odseke ureditve cest, kjer se je gradil vodovod.

Območje naselja Hosta se počasi, toda vztrajno pozidava z individualnimi stanovanjskimi hišami. Višji del naselja je imel že v preteklosti težave s tlakom v vodovodnih cevih ob morebitni večji porabi v nižjem delu Sodražice. Z izgradnjo nove »hrbtenice« vodovoda SORIKO se je uredila tudi hidravlična izboljšava vodovoda

za že zgrajene objekte. Dogradili smo tudi nove sekundarne odseke, tako da je sedaj celotno območje pokrito z zadovoljivo vodooskrbo. Na tem delu se je izvedla tudi cevna kanalizacija za bodočo javno razsvetlavo ter za povezave s telekomunikacijskimi vodi.

Naselje Zapotok je prav tako v letu 2019 dobilo javno vodooskrbo. Del višje ležečih stanovanjskih objektov v Malem Zapotoku pa smo z dodatno projektno rešitvijo priključili na javni vodovod z izvedbo v septembru. Ob izgradnji vodovoda se je rekonstruiral tudi krajši odsek javne poti, ki vodi do Sv. Marka, ter izvedlo so polaganje cevne kanalizacije za telekomunikacije, ki jih je investiral Telekom.

Cesta Na Pesek-Globel

Ureditev odseka na Hosti

Izgradnja vodovoda, visoka cona Zapotok

Končanje del

OTVORITEV KNJIŽNICE SODRAŽICA

PIŠE: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA, FOTO: MARKO BURGER

V ponedeljek, 31. avgusta 2020, je potekala otvoritev Knjižnice Sodražica, ki se sedaj nahaja v prostorih na Trgu 25. maja 13. S tem je knjižnica dobila lastne obnovljene prostore za svojo dejavnost v samem središču Sodražice. Celoten prostor je večji, dostopnejši, svetlejši in prijaznejši do obiskovalcev. Omogočen je nemoten dostop invalidom, ostalim gibalno oviranim občanom in mladim družinam z otroškimi vozički.

Prireditve so se udeležili župan občine Sodražica mag. Blaž Milavec, predstavniki občinske uprave, direktorica Knjižnice Miklova hiša Nastja Hafnar, kolektiv Miklove hiše, vabljeni gostje ter nekaj občank in občanov.

Program za otvoritev sta pripravili Občina Sodražica in Knjižnica Miklova hiša. Prireditve je povezovala knjižničarka Anica Mohar. Zbrane je najprej nagovoril in pozdravil župan občine Sodražica Blaž Milavec. V svojem nagovoru je predstavil prizadevanja občine za selitev knjižnice v večje prostore, njihovo obnovo in še posebej izpostavil velik pomen knjižnice za širše lokalno okolje. Potem je zbrane nagovorila še direktorica Knjižnice Miklova hiša

Nastja Hafnar, ki je na kratko predstavila zgodovino knjižnice, nje ne zaposlene in nakazala tudi nekaj svežih idej za njen prihodnji razvoj. Celotno dogajanje je popestrila domačinka Zoja Lovšin, ki je pred kratkim izdala svojo prvo pesniško zbirko Kapljice. Z izborom lastnih pesmi se je predstavila občinstvu v domači občini. Sledil je slavnosten prerez traku ter povabilo v nove prostore knjižnice.

Ob koncu se še enkrat lepo zahvaljujemo Občini Sodražica za ves dosedanj posluš in prizadevanja za umestitev knjižnice na primerno lokacijo ter s tem rešitev velike prostorske stiske. Prav tako se še enkrat lepo zahvaljujemo Knjižnici Antona T. Linhartar iz Radovljice, ki nam je velikodušno odstopila knjižnično opremo ob svoji selitvi v nove prostore.

Vljudno vabimo vse občanke in občane, da nas obiščejo na novi lokaciji in najdejo kaj zanimivega zase. Vse tri knjižničarke, ki sedaj delamo v sodraški knjižnici, si bomo še naprej prizadevale za nemoten potek dela in kakovosten izbor aktualnega knjižničnega gradiva.

Knjižnica Sodražica ima od 1. septembra 2020 dalje nov delovni čas, in sicer je odprta vse dni v tednu po naslednjem urniku:

PONEDELJEK	15.00-19.00
TOREK	8.00-11.00
SREDA	15.00-19.00
ČETRTEK	8.00-11.00
PETEK	15.00-19.00

Telefonska številka knjižnice ostaja nespremenjena: **(01) 837 10 26.**

Občina Sodražica v sodelovanju z Galerijo Miklova hiša Ribnica ob 10-letnici smrti Draga Koširja vabi na razstavo z naslovom

To je moj les

Otvoritev razstave, ki bo potekala v Galeriji Franceta Goršeta, bo v četrtek, 5. novembra 2020, ob 18. uri.

Razstava bo odprta od 6. 11. do 10. 12. 2020. Vljudno vabljeni!

SO
DRA
ŽICA
10-LET
(1910-2020)

ALEJA 800

PRIPRAVIL: VINKO ČAMPA

Parkirišče pri OŠ Sodražica dobiva novo, deloma spremenjeno podobo. V sklopu praznovanja ob 800-letnici prve omembe Sodražice je bilo septembra na zelenici vzdolž parkirišča zasajenih osem dreves bukve tricolor, ki ponazarjajo vsaka po eno stoletje. Na utrjenem delu platoja pa bo postavljeno priložnostno obeležje iz kamna, z napisom, ki bo spominjal na to pomembno obletnico Sodražice. Obeležje je narejeno po zamisli arhitekta Janeza Zobca, izdelali pa so ga v Kamnosestvu Tavčar iz Sežane.

O MONOGRAFIJI

PIŠE: PETRA MARN

Monografija Sodraških 800 je zasnovana široko in celovito, saj nam sprehod skozi deset poglavij odpira različna »okna« za pogled v preteklost.

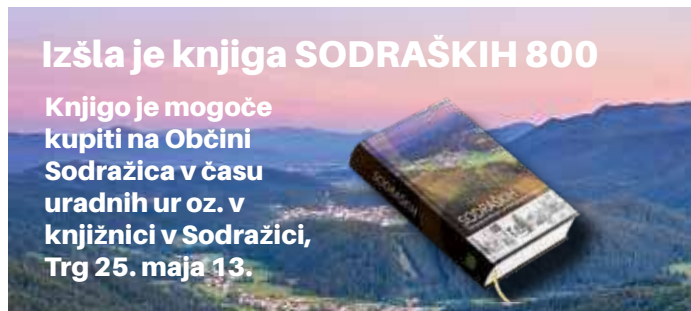
Prvo poglavje »**Narava**« nam poda oris naravnogeografskih značilnosti občine Sodražica ter rastlinstva in živalstva, ki bogatita naše območje.

Drugo poglavje »**Zgodovinski mejniki**« bralca popelje v izbrana obdobja zgodovine, od najstarejšega z bolj ali manj ohranjenimi arheološkimi sledovi, ko ime Sodražice še ni bilo zapisano, a je bilo že vpeto v tedanje družbeno dogajanje. Podrobneje je prikazan visoki srednji vek in okoliščine prve omembe Sodražice v ohranjeni listini, spisani 7. aprila 1220 na gradu Turjak, ter obdobje poznega srednjega veka v širši dolenski pokrajini. Zanimiv je prispevek, ki odstira pogled na Sodražico v luči urbarjev. Prispevek z izzivalnim naslovom Sodražica – sejemska vas ali trg? poskuša odgovoriti, zakaj Sodražica kljub močni tradiciji sejmov in tedenskih tržnih dnevov, potrjenih sredi 18. stoletja, formalno ni dobila statusa trga do leta 1865. Poglavje zaključuje odmevi prve in druge svetovne vojne, dveh najtežjih preizkušenj 20. stoletja.

Tretje poglavje »**Zgodovina in sedanjost Občine Sodražica**« prinaša vpogled v njene začetke in delovanje do druge svetovne vojne. Prispevek Zopet na svojem oriše razmere po drugi svetovni vojni, ukinitve občine leta 1960 in zahtevno pot do njene ponovne ustanovitve leta 1998 ter sedanji utrip delovanja občine.

Poglavje »**Verski utrip**« nam predstavi zgodovino župnije Sodražica od ustanovitve vikariata do poznih osemdesetih let 18. stoletja, vikariat Sodražica od prehoda iz goriške v ljubljansko nadškofijo do povzdignjenja v župnijo, arhivske drobce župnije Sodražica iz obdobja 1862–1945 ter življenje v župniji Sodražica od leta 1945 do danes. Posebej je opisana Župnija Sodražica, od ribniške podružnice do samostojne župnije danes, ter Nova Štifta kot romarsko, duhovno in turistično središče.

Poglavje »**Šolstvo in zdravstvo**« prinaša prikaz zgodovine šolstva v Sodražici, pomembnejše mejnike v razvoju šole skozi obdobje zadnjih

150 let. Prvič pa je na podlagi različnih virov temeljito predstavljen tudi razvoj zdravstvene oskrbe v Sodražici.

Šesto poglavje »**Kraji in ljudje**« najprej predstavi etimologijo krajevnih imen v občini Sodražica, prebivalstvene in poselitvene značilnosti ter prikaže etnološko podobo Sodražice in njenega zaledja v 20. stoletju. Zaključí se s prispevkom o bajeslovnem izročilu v folklornem pripovedništvu območja današnje občine.

Sledi poglavje »**Gospodarstvo**«, ki je opisano v treh prispevkih. Prvi govori o razvoju kmetijstva v Sodražici, nadaljnja dva pa podajata pregled podjetij in obrti do druge svetovne vojne ter gospodarski razvoj Sodražice po drugi svetovni vojni.

Osmo poglavje »**Likovna umetnost in glasba**« nam predstavi umetnostno dediščino občine Sodražica; sledi prikaz današnjih sodobnih likovnih ustvarjalcev, poglavje pa se zaključí z glasbo.

Monografijo Sodraških 800 skleneta dve obsežni poglavji, in sicer »**Društva v Sodražici**« ter »**Znani Sodražani**«. V občini deluje 35 društev, nekatera z več kot stoletno tradicijo, spet druga so zaživela šele pred nekaj leti ali pred kratkim in odlikavajo bogato družbeno in družabno življenje v občini.

Zadnje poglavje »**Znani Sodražani**« prikazuje 32 bolj ali manj prepoznavnih Sodražanov. Predstavljeni so tisti naši rojaki, ki so pokojni in so bili rojeni v občini ter so za sabo pustili opazno sled na najrazličnejših področjih življenja in ustvarjanja. S svojim delom se niso uveljavili le v domačem kraju ali občini, ampak so dosegli vidne uspehe v širšem okolju, v Sloveniji ali celo v tujini.

Verjamemo, da boste v monografiji Sodraških 800 na 920 straneh zagotovo prebrali kaj zanimivega; predvsem pa naj koristno in zanimivo branje širi vedenje in zavedanje o pisani preteklosti in živahni sedanjosti občine Sodražica.

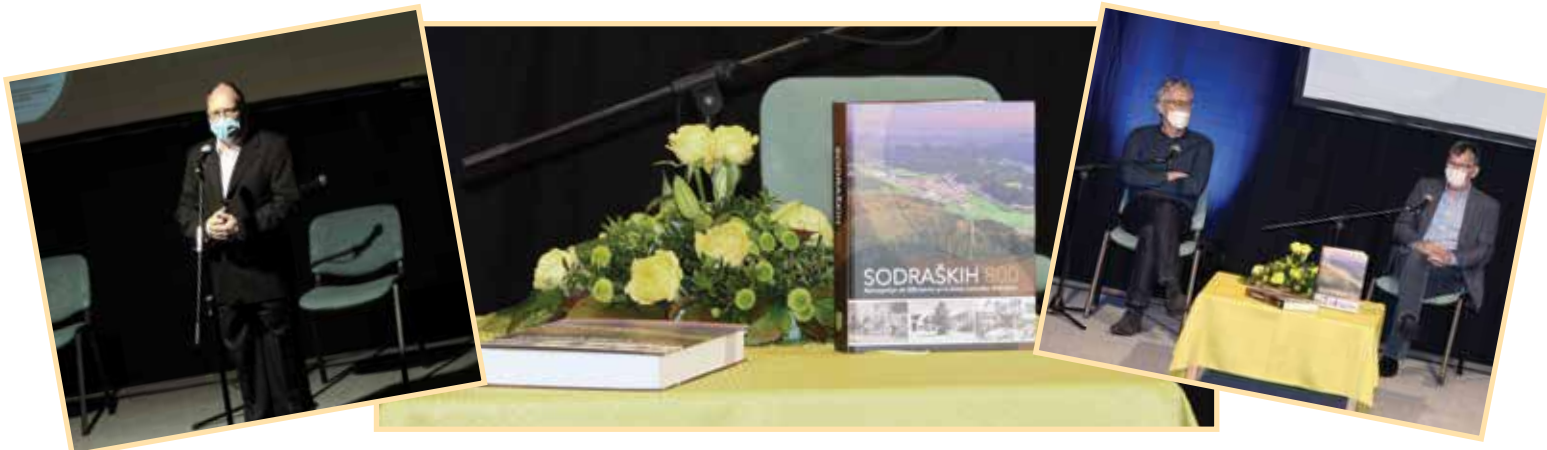
PREDSTAVITEV KNJIGE SODRAŠKIH 800

PIŠE: PETRA MARN, FOTO: MARKO BURGER

Občina Sodražica je v četrtek, 1. 10. 2020, kljub ukrepom, ki veljajo pri organizaciji prireditev, izvedla predstavitev monografije Sodraških 800. Dvorana je bila, ob upoštevanju predpisane razdalje, zasedena do zadnjega kotička.

Na prireditvi sta uvodne besede podala župan mag. Blaž Milavec in odgovorni urednik mag. Ludvik Mihelič. Sledila je predstavitev posameznih obsežnejših poglavij oz. področij, ki so jih ubesedili avtorji prispevkov. Voditeljica Nina Pirc Vovčko je v prvem sklopu

predstavitev gostila avtorje posameznih člankov, ki so predstavili delček sodraške zgodovine. Mag. Urška Pajnič je predstavila novoodkrite arheološke najdbe in odkrita zadnjih desetletij; doc. dr. Miha Kosi nas je preselil v pozni srednji vek, v 14. in 15. stoletje, in obrazložil podobo našega takratnega ozemlja. V 16. stoletje je obiskovalce popeljal doc. dr. Jurij Silc, ki je predstavil obveznosti podložnikov do zemljiškega gospoda v Ribnici; mag. Stane Okoliš pa je spregovoril o začetkih delovanja šole v Sodražici. Članek z naslovom

Ko je vojna, je vojna za vse! je predstavila mag. Marina Gradišnik.

V drugem delu predstavitve monografije Sodraških 800 je Andrej Pogorelec, podžupan občine Sodražica, spregovoril o poti do lastne občine, Ernest Pirnat, geograf in sociolog na OŠ Oskarja Kovačiča Ljubljana, o naseljih sodraške občine, Janko Debeljak, terenski kmetijski svetovalec na Kmetijsko-gozdarskem zavodu Ljubljana, o kmetovanju v današnjem času, Polona Rigler Grm, geografinja in etnologinja, višja kustosinja v Rokodelskem centru Ribnica, je podala etnološko podobo Sodražice v 20. stoletju, Domen Češarek, bibliotekar in knjižničar v Knjižnici Miklova hiša Ribnica, pa je predstavil sodraško bajeslovno izročilo.

V kulturnem programu je nastopila Vokalna skupina Koral, ki se je predstavila s pesmijo Dolina sodraška, katere avtor besedila in glasbe je Brane Košir. Za vokalno skupino jo je priredil skupaj z Ervinom Smislom. Namen pesmi je bil pokloniti se snovalcem monografije Sodraških 800 in širše: vsem občankam in občanom občine Sodražica. V nadaljnjem programu se je skupina predstavila še s pesmijo Travnna gora, katere besedilo je nastalo pred približno sto leti, in Gallusovim glasbenim delom Libertas – Svoboda. Na predstavitvi

monografije so nastopili tudi učenci Glasbene šole Ribnica, in sicer »godalni trio VIOLinA« (Iza Levstek, Lovro Kljun in Nika Andoljšek). Zaigrali so Menuet Ludwiga van Beethovna, s katerim smo se spomnili letošnje 250. obletnice njegovega rojstva, ter skladbo Veseli kmetič skladatelja Roberta Schumanna.

Predstavitve monografije Sodraških 800 je podala lep preplet 800. obletnice prve pisne omembe Sodražice, ko je davnega leta 1220 skupaj z Vinicami (nekaj let pozneje še vas Zapotok) stopila iz anonimnosti v tok zgodovine ter zapisala zgodbe o krajih ter njihovih ljudeh včeraj in danes. Z izdajo monografije smo se poklonili vsem rodovom in mnogim posameznikom, ki so bivali in ustvarjali v loku osmih stoletij; namen pa je bil tudi, da dogajanje iztrgamo pozabi časa in preprečimo bledenje spomina na našo preteklost.

Prireditev, na kateri je bila predstavljena monografija, je bila posneta. Posnetek si lahko ogledate preko spletne strani Občine Sodražica (www.sodrazica.si).

Občina Sodražica se zahvaljuje vsem, ki ste sodelovali na predstavitvi monografije. Iskrena hvala vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji prireditve, ter obiskovalcem za spoštovanje ukrepov NIJZ.

SODRAŽICA V ODDAJI DOBRO JUTRO IN RADIJSKI ODDAJI MEJNIKI IDENTITETE

PIŠE: PETRA MARN, FOTO: IVAN MERLJAK

Ob 800-letnici prve pisne omembe Sodražice je v četrtek, 24. septembra 2020, v naše goste prišla oddaja Dobro jutro, ki jo lahko spremljate na 1. programu RTV.

V oddajo se je terenska ekipa z Oriano Girotto in Marijo Merljak štirikrat javila iz Sodražice. Tako so se v prvem javljanju predstavili Vokalna skupina Koral s pesmijo Travnna gora, brat Marijan Cvitak s predstavitvijo cerkve pri Novi Štifti, mag. Ludvik Mihelič, ki je spregovoril o 800-letnici prve pisne omembe Sodražice, in Miran Bartol, ki je spregovoril o gozdovih, ki obdajajo sodraško dolino.

Drugič se je terenska ekipa javila izpred ribnika Smrekovec, kjer sta člana Ribiške družine Ribnica, revirja Sodražica, Jože Arko in Andrej Pintar predstavila ribnik in pekla ribe; s kulinariko pa se je predstavilo tudi Društvo upokojencev Sodražica: Milka Gornik je pripravila trojko, Anica Mihelič pa vampe. Marija Kos je zastopala kvačkarice. Na ogled so postavile svoje izdelke, ki nastajajo ob srednjih družinjskih skupine.

Tretje javljanje je potekalo s sodraškega trga, kjer je vse skupaj zabavala maskota Psoglavcevec. Tudi tukaj se je šibila miza od dobrot Šedržank, ki jih je predstavila Mateja Prijatelj. Metod Pucelj se je predstavil kot suhorobar, poleg njega pa sta se s svojimi izdelki predstavila še pletarka Danica Benčina in rešetar Andrej Mihelič. V

naši občini imajo sedež tudi Motoristi za motoriste. Njihovo vodilo je priskočiti na pomoč vsem, ki jih prizadene nesreča. Društvo je gledalcem predstavil pater Niko Žvokelj.

Zadnjič se je ekipa javila izpred sodraške cerkve. Glasbeno delovanje v Sodražici so predstavili Brane Košir, predsednik Društva prijateljev glasbe Sodražica, in Franc ter Bernarda Mihelič – vodja in članica Ansambla Franca Miheliča. Delovanje in kulinarčne dobrote Skupine Poprtnik je predstavila Marija Levstek, ki sta ji družbo delali članci narodnih noš Martina in Iva Pirnat. V tem javljanju so gledalci videli tudi rezbarja Draga Koširja pri delu. Prvič je bila prikazana tudi monografija Sodraških 800, ki jo je predstavil župan mag. Blaž Milavec.

V torek, 29. septembra 2020, je bila objavljena tudi oddaja Radio Slovenija Mejniki identitete z naslovom 800 let Sodražice – Od gozda do suhe robe, od rešeta do petja, katere gost je bil urednik monografije mag. Ludvik Mihelič.

V oddajah Dobro jutro in Mejniki identitete je bila predstavljena naša zgodovina ter dejavnosti naših društev in skupin s poudarkom na rokodelstvu, kulinariki in glasbi, skratka bogata dediščina in utrip današnjega dne. Vsem, ki ste sodelovali pri ustvarjanju in predstavitvi obeh oddaj, se najlepše zahvaljujemo.

MODERNIZACIJA KOČEVSKÉ PROGE

ZAČETKI KOČEVSKÉ PROGE

Prvi vlak je po kočevski progi zapeljal 24. julija 1893, slavnostno odprtje proge pa je sledilo 27. septembra. Proga je bila zgrajena predvsem za potrebe tovornega prometa zaradi potreb rudnika v Kočevju in izvajanja gozdarske dejavnosti na Ribniškem in Kočevskem. Redni potniški promet je stekel dan po otvoritvi. Po prenovi ceste Škofljica–Kočevje je število potnikov pričelo naglo upadati, zadnji potniški vlak je tako v Kočevje pripeljal 18. aprila 1968, leta 1971 pa je bil potniški promet na kočevski progi popolnoma ukinjen.

POTEK MODERNIZACIJE KOČEVSKÉ PROGE

Začetek nadgradnje regionalne železniške proge št. 82 Grosuplje–Kočevje, t. i. kočevske proge, sega v leto 2008. Projekt modernizacije kočevske proge v vrednosti 100 milijonov evrov je potekal v treh fazah, v okviru katerih je bila v celoti posodobljena železniška proga od Grosuplja do Kočevja.

Sodobnejšo in prijaznejšo podobo imajo železniške postaje Dobropolje, Ribnica, Ortnek in Kočevje. Na postajah Dobropolje in Ribnica sta za dostop na perone zgrajena nova podhoda z dvigali, ki omogočajo lažji in varnejši dostop na perone vsem potnikom,

tudi gibalno oviranim osebam. Na novo so zgrajena postajališča Spodnja Slivnica, Čušperk, Velike Lašče, Žlebič in Stara Cerkev, ki se zdaj ponašajo z novo peronsko infrastrukturo.

Na celotni železniški progi je bila v okviru modernizacije izvedena tudi zamenjava in posodobitev signalnovarnostnih in telekomunikacijskih naprav ter ureditev in zavarovanje železniških prehodov.

Pred začetkom modernizacije je bilo na kočevski progi 81 železniških prehodov, po končani modernizaciji jih bo ostalo 31, ki bodo vsi zavarovani.

PONOVA VZPOSTAVITEV JAVNEGA POTNIŠKEGA PROMETA MED GROSUPLJEM IN KOČEVJEM

Z izvedbo modernizacije kočevske proge bodo zagotovljeni vsi pogoji za ponovno vzpostavitev potniškega prometa do Kočevja, kar bo izboljšalo kakovost bivanja v regiji ter povečalo stopnjo mobilnosti in dostopnosti prebivalstva.

Direkcija RS za infrastrukturo

NEMIRNO POLETJE

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC, PODPREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

Poletje je ponavadi čas političnega zatišja oz. čas kislih kumaric. A letos so bili poletni meseci zelo živahni. Veliko je k temu prispevala pandemija covid-19, ki je predvsem zaradi preventivnih ukrepov vlade, ki so jim nasprotovali opozicija in levičarski aktivisti, umetno povzročala precej hude krvi v javnosti. Nejevoljo ljudi so sprožali predvsem zato, da so prekrili mnoge pozitivne ukrepe in spodbude za ljudi in gospodarstvo. Priča smo bili dvema

interpelacijama, proti ministru Počivalšku in ministru Hojsu. Dogajajo pa se tudi kar hudi pretresi v koalicijski stranki DeSUS. Oba ministra sta ostala na svojih položajih in delo še bolj zavzeto opravljata.

Bolj zapleteno je dogajanje znotraj DeSUS-a, v katerem se je zgodil upor poslancev in kasneje še članstva proti predsednici stranke in ministrici Aleksandri Pivec, zaradi česar je odstopila kot predsednica stranke. Zanimivo pa je, da ji mediji in opozicijski politiki, s katerimi je sodelovala v prejšnji vladi, očitajo prekrške in neetična dejanja, ki so se zgodili že za časa mandata predsednika prejšnje vlade Marjana Šarca, a ta ni reagiral, mediji pa tudi bolj kilavo. Zdaj ko je stopila v koalicio s SDS, pa ji strežejo po političnem življenju, saj so vložili interpelacijo zoper njo. DeSUS-ovi poslanci so že povedali, da bodo interpelacijo podprli, kar daje ministrici, ne glede na rezultat glasovanja, kaj slabe obete za nadaljevanje politične kariere v stranki in v politiki nasploh. Je pa treba povedati, da interpelacije ne bo, če bo ministrica odstopila.

Kakor koli, naslednji tedni bodo kar napeti. Upam pa, da bodo notranje težave v DeSUS-u rešili čim prej, saj ni prav nobene potrebe, da se ovira uspešno delo vlade, ki je bila med tistimi evropskimi vladami, ki so se na covid-19 najbolje odzvale, zaradi česar so za nas državljane tudi posledice precej manjše, kot bi bile sicer.

Smo pa tudi to poletje dobro izkoristili za promocijo lokalnih projektov. Na začetku julija sem v Ribnici organiziral sestanek županov Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka z ministrom za t. i. evropska sredstva Zvonkom Černačem, na katerem so bile predstavljene prioritete naših občin. Predstavitve projektov, med katerimi jih ima več že gradbeno dovoljenje, so bile kakovostne in obstaja velika verjetnost, da bodo uvrščeni v proračun države ali pa se bodo potegovali za sofinanciranje na razpisih. Vsi ti projekti so bili poslani še na druge ustrezne naslove, ki tudi soodločajo o umestitvi in porabi evropskih sredstev.

Prav tako sta bila v sredini julija na delovnem obisku ministra Janez Cigler Kralj in Tomaž Gantar, ki smo jima predstavili možnost izgradnje negovalne bolnice v Ribnici. To bi poleg pomembne regijske institucije prineslo kar precej stabilnih delovnih mest.

Pripravlja pa se tudi obisk ministra za okolje in prostor Andreja Vizjaka. Župani pripravljajo program obiska in predstavitev pomembnih projektov. Verjamem, da se bodo potrudili, kot so se tudi pri prejšnjih obiskih. Potencial okolja je velik, projektov in idej veliko in zagotovo jih bomo nekaj uspeli umestiti v nacionalne okvire in uresničiti.

OB ROBU OBISKA TUSKA IN O TEMELJNIH VREDNOTAH EU

PIŠE: LJUDMILA NOVAK, POSLANKA EVROPSKEGA PARLAMENTA

V počastitev 20. obletnice ustanovitve stranke NSi je na začetku meseca Slovenijo obiskal predsednik Evropske ljudske stranke (EPP) Donald Tusk. Kot evropska poslanka in nekdanja predsednica NSi menim, da je bil njegov dvodnevni obisk v Sloveniji zelo produktiven in vsebinski.

Zelo sem vesela, da imamo na vrhu EPP tako odločnega in prepričanega Evropejca, ki razume pomen časa v odnosu do temeljnih vrednot demokracije in vladavine prava. Evropska unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, enakopravnosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic. Težnje po rušenju teh vrednot moramo odločno zavrniti. To je dejstvo, ki ga je treba v teh izjemno nepredvidljivih časih še toliko bolj poudarjati.

Povsem razumljivo je, da imajo tako države članice EU kot stranke, ki so del EPP, včasih različne interese. A ko so po Tuskovih besedah pod udarom temeljne evropske vrednote, kot so svoboda govora, strpnost in vladavina prava, ni več prostora za pogajanja, s čimer se tudi sama globoko strinjam.

Zadovoljna sem tudi, da so zaradi navedenega vodje štirih največjih političnih skupin v Evropskem parlamentu, med katerimi sta tudi EPP in S&D, poslali skupno opozorilno pismo nemški kanclerki Angeli Merkel, ki trenutno predseduje Svetu EU, ter Ursuli von der Leyen, predsednici Evropske komisije.

V pismu je jasno navedeno, da v Bruslju ne bomo dali soglasja k evropskemu proračunu 2021–2027, če ne bo formalno oblikovan mehanizem, s katerim bo črpanje evropskih sredstev odvisno od upoštevanja vladavine prava. Naj ob tem spomnim, da je bil julija na vrhu EU sprejet dogovor, po katerem Sloveniji pripada 10,5 milijarde evrov iz novega finančnega svežnja in kriznega načrta EU za okrevanje po epidemiji covid-19.

Naj ponovno poudarim, da EU ne sme biti le bankomat, medtem ko se teptajo njene temeljne vrednote. Od Evropske komisije in Evropskega sveta tudi sama želim jasno dikcijo glede spoštovanja vladavine prava in vzpostavitev mehanizma za nadzor, ki bo deloval. Denar mora priti v prave roke za prave rešitve. Evropska solidarnost ne sme biti zlorabljen, zato je potreben nadzor nad porabo denarja, ob spoštovanju vladavine prava v vseh državah članicah EU.

NOVO ŠOLSKO LETO NA OŠ DR. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA

PIŠE: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA

September je znova tu. Vstopili smo v šolsko leto 2020/2021. Šolo so znova napolnili veseli in razigrani glasovi. V vrtcu je veselje živčav potekal skozi vse poletje in se nadaljuje v novo šolsko leto.

Vsa organizacija dela bo zaradi širjenja covid-19 v novem šolskem letu potekala po načrtovanem modelu B in bo tesno povezana z upoštevanjem zdravstvenih in higienskih standardov Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in navodil Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. V šolskih prostorih je za učence, starejše od 12 let (za vse učence od 6. do 9. razreda), obvezna uporaba zaščitne maske.

Ker ni možno napovedati, ali bodo epidemiološke razmere v prihodnje dovoljevale izvajanje pouka, je Ministrstvo za šolstvo v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo in NIJZ pripravilo štiri modele, ki so temelj za organizacijo in izvajanje pouka v prihodnje.

Nimamo zagotovila, kako bo delo teklo v naslednjih mesecih, a s skupnimi prizadevanji bomo lažje premagovali ovire na poti. Vsi smo na neki način zaznamovani z občutkom, da svet ni več varen, naši otroci dnevno lahko slišijo, da nič več ne bo tako, kot je bilo včasih – a prav zato zdaj še bolj potrebujejo starše, vzgojitelje in učitelje, ki jim kažejo pot, jih opogumljajo in jim stojijo ob strani.

Skupaj bomo snovali in uresničevali program življenja in dela

ŠOLA IN EPIDEMIJA

PIŠE: SLAVKA TANKO, PROF.

Koronavirus je prinesel veliko sprememb tudi v šolstvu. V času, ko je potekal pouk na daljavo, smo se vsi, učitelji, učenci, njihovi starši in stari starši, morali nekako znajti, kajti vse je bilo novo in nepreizkušeno. Starši so se trudili, da bi bilo vrzeli v znanju čim manj. Učitelji smo morali obseg snovi vsaj prepoloviti, da učenci niso bili preobremenjeni in da niso predolgo opravljali šolskih obveznosti. Kljub vsem pripomočkom in razlagam, ki so jih dobili doma, se je pokazalo, da je razlaga v šoli, vsaj za učence prve in druge triade, bistvenega pomena.

Ob vrnitvi v šolske klopi se je izkazalo, da je večina delovnim obveznostim lepo sledila, pri peščici pa se je izkazalo, da ni bilo tako in da so nastale vrzeli, ki jih bo treba zapolniti. Zato je bila večina ur namenjenih ponavljanju in utrjevanju zahtevnejše snovi. To je pomenilo, da je učna snov, ki naj bi bila obravnavana in utrjena na koncu šolskega leta, ostala za začetek novega šolskega leta.

Učenci in zaposleni smo se srečanja zelo razveselili in želimo, da bi čim dlje trajalo, zato se strogo držimo navodil in priporočil, čeprav je včasih težko. Roditeljske sestanke smo izjemoma izpeljali ob različnih

Kaj so povedali otroci?

Zelo sem

vesela, ker smo vsi v šoli. Lepo

je biti skupaj s sošolci in učitelji, ker mi delo od doma ni všeč. Rada se družim s prijatelji, da se z njimi lahko pogovarjam. Nošenje maske mi ne ustreza, vendar v skrbi za svoje zdravje in zdravje drugih to upoštevam. Upam, da za virus kmalu iznajdejo cepivo in bo vse tako kot prej.

Tinkara Arko, 5. a

Zaradi koronavirusa se je čisto vse

spremenilo. Ne smemo se veliko družiti in hoditi naokoli. Ni mi všeč, ker moramo povsod nositi maske, se razkuževati in paziti na razdaljo. Edina prednost je, da ni take gneče v trgovini. Slabo je, ker moramo v šoli nositi maske, ampak vsaj šole na daljavo ni več.

Eva Škulj, 5. a

Ko sem po poročilih slišala za covid-19, sem si mislila, da

to ni nič takega, da bo virus minil in se ne bo širil. A ko sem slišala za prvo okužbo v Sloveniji, me je začelo skrbeti. Ko smo začeli delati od doma, nisem vedela, kako bo šlo naprej. Imeli smo veliko novih težkih snovi in čedalje bolj sem hrepenela po razlagi v živo. Doma je postajalo čedalje bolj dolgčas, in ko so nastopile poletne počitnice, to ni bilo več posebno kot včasih. Ko sem slišala, da gremo nazaj v šolo, sem se zelo razveselila. V šoli moramo nositi maske. To mi ni všeč, ker nisem navajena nanje in komaj diham. Upam, da se bo covid-19 podelil in da bo kmalu vse po starem.

naše šole in vrtca. Da bi bilo leto čim bolj sproščeno in uspešno, med igro, obveznostmi, lepimi trenutki in učenjem, se bomo skupaj trudili otroci, učenci, starši in vsi, ki delamo v šoli in vrtcu.

Otroci so po naravi zelo vedoželjni. Prepričana sem, da bodo s pomočjo vzgojiteljic, učiteljic in učiteljev to vedoželjnost poglobili in znanje dobro utrdili. V vrtcu in šoli se mnogokrat spletajo prijateljstva in verjamem, da jih bodo otroci in učenci tudi letos sklenili ali okrepi. Vsekakor pa je pomembno, da znamo pomagati drug drugemu, da smo solidarni, strpni, da spoštujemo drug drugega in drugače misleče ter predvsem, da smo socialno občutljivi in da nam je mar drug za drugega.

V letošnjem letu našo šolo obiskuje 276 učencev, in sicer 259 na matični šoli in 17 na Podružnični šoli dr. Janeza Evangelista Kreka Sveti Gregor. V enoti vrtca smo imeli v septembru 135 otrok. V prostore šole smo tudi letos sprejeli najstarejšo skupino otrok vrtca, ki ima svojo igralnico Levčki ob učilnicah razredne stopnje.

Vsem otrokom vrtca, učenkam in učencem, vsem strokovnim delavcem in drugim zaposlenim na šoli želim uspešno novo šolsko leto, ki naj bo prežeto z veliko radovednosti, ustvarjalnosti in znanja, z veliko dobre volje in prijetnimi medsebojnimi odnosi.

dnevi v telovadnici in jedilnici, da je bila zagotovljena zadostna varnostna razdalja. Učenci so v matičnih razredih, zato se selijo samo učitelji. Izjema so predmeti, kjer se izvajajo različni eksperimenti, zato se v tem primeru selijo učenci.

Tudi učenci upoštevajo vse ukrepe in se zadržujejo v razredih, kjer tudi malicajo, samo kosilo jedo v jedilnici, in sicer po določenem razporedu. Na splošno se občuti zadržanost, napetost med vsemi, mogoče strah, da se ne bi okužba pojavila v šoli, vrtcu, zato tiste učenčeve razigranosti, navihanosti, ki jo je bilo čutiti v prejšnjih letih, ni več.

Prilagojene so prireditve; slovesnost ob zaključku šolskega leta se je izvajala po razredih in po ozvočenju. Podelitev bralne značke je za spremembo potekala septembra, kajti učenci, ki so želeli bralno značko opraviti, so imeli med počitnicami in na začetku šolskega leta še vedno možnost, da to storijo. Nismo hoteli, da bi bili bralci prikrajšani zaradi koronavirusa. V času izolacije namreč niso smeli v knjižnice, ker so bile zaprte. Branje pa je za naše nadobudneže bistvenega pomena in ga moramo spodbujati. Nikoli več ne bo tako, kot je bilo. Naučilo nas bo ceniti tisto, kar imamo.

TALENTI ŽIVIJO MED NAMI

PIŠE: TADEJA TOPOLNIK, FOTO: ARHIV OŠ

Podelitev priznanj za osvojeno bralno značko v šolskem letu 2019/20 smo zaradi koronavirusa prestavili na začetek letošnjega šolskega leta. Zaradi omejitev smo morali prireditev razdeliti na tri dele in jo izvesti v dveh dnevih. V torek, 15. 9. 2020, so v prvem delu priznanja prejeli učenci 2., 3. in 4. razreda, v drugem delu pa učenci 5. in 6. razreda, medtem ko so učenci 7., 8. in 9. razreda priznanja prejeli naslednji torek, tj. 22. 9. 2020.

Letošnja podelitev bralne značke je bila prav poseben dogodek, ker je priznanja podeljevala naša domača učiteljica Ana Porenta. V veliko čast nam je, da je sprejela izziv, saj vemo, da je nastopiti pred domačim občinstvom še posebej trd oreh. Zelo smo veseli, da se je ravno na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica prvič predstavila kot ustvarjalka pred osnovnošolci na podelitvi bralne značke.

Za učence domače šole se je še posebej potrudila, saj je pripravila kar tri programske različne predstave, na katerih je brala odlomke iz svojih del, ki so ustrezna za posamezno starostno stopnjo otrok. Prireditev je obogatila tudi s projekcijami, na katerih je ob pripovedi zgodb pokazala ilustracije opisovanih knjižnih junakov. Na projekcijah smo si na njenem nastopu lahko ogledali tudi fotografije iz ene od številnih predstav, ki jih je pripravila s svojimi učenci s POŠ pri Sv. Gregorju, ter video njene uglasbene pesmi Ljudje smo kot mehurčki, ki jo je izvajala gledališka skupina Gledeja iz KUD Primoža Trubarja Velike Lašče. Tudi to skupino je ustanovila Ana Porenta. Učenci zadnje triade so se nasmihali, ker so se prepoznali na fotografijah in so tako lahko obujali spomine na zgodnja otroška leta, ko so (takrat še kot učenci podružnične šole) nastopili v igrah, ki jih je režirala učiteljica Ana Porenta. V zadnjem delu podelitve bralne značke je v sodelovanju z učenci in učitelji pod njenim mentorstvom nastala kitica unikatne skupinske pesmi. Tako je učence motivirala za pisanje pesmi. Kdo ve, lahko je bil med njimi že kakšen bodoči pesnik ali pesnica, ki bo čez nekaj let hodil/-a po njeni poti.

Za piko na i je naša literarna ustvarjalka OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica podarila deset izvodov svoje knjige Virtualnisvet.com, ki si jih učenci po novem lahko izposodijo v naši šolski knjižnici. Iskreno se ji zahvaljujemo za domiselno izvedbo treh podelitev bralne značke in za podarjene knjige ter ji želimo še veliko nastopov in da bi nas kmalu zopet presenetila z izidom nove knjige.

Magistrica znanosti Ana Porenta je učiteljica, ustanoviteljica Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti, soustanoviteljica portala www.pesem.si ter glavna urednica portala, na katerem lahko vsak objavlja svoje stvaritve. Enkrat letno izide tudi knjižni zbornik (doslej je izšlo 14 števil). Napisala je različna umetniška dela: mladinski

roman Virtualnisvet.com (2004), CD-rom Na sledi za medvedi (2002), pesniške zbirke Sem se (2005), Kitke (skupaj s Sonjo Votolen in Jano Pečecnik, 2009) in Deklice (2017). Piše tudi učbenike in priročnike za pouk slovenščine na začetku šolanja, zgodbe in gledališka besedila za otroke in mladostnike (Videzi sveta, 2006; Videzi domišljije, 2007). Na literarnih delavnicah za mlade in starejše deluje kot mentorica, pri JSKD večkrat nastopi v vlogi selektorice, poleg tega je pobudnica in koordinatorica festivala ustvarjalnosti Dan sonca, ki se je od leta 2006 do leta 2015 odvijal na Trubarjevi domačiji na Rašici. Udeležuje se pesniških turnirjev – leta 2007 je bila zmagovalka občinstva, potem pa še trikrat finalistka. Ana Porenta je članica Društva slovenskih pisateljev, v katerega so sprejeti najkakovostnejši slovenski avtorji. (Povzeto po: <https://www.ludliteratura.si/avtor/ana-porenta/>, <https://drustvo-dsp.si/pisatelj/ana-porenta/>)

Ani Porenta sem zastavila nekaj vprašanj, da bi o njej izvedeli še več.

Kdaj in kje si se rodila?

Rodila sem se 4. februarja 1965 v Slatniku mami Angelci in očetu Jožetu. Moja rojstna hiša še vedno stoji, v njej zdaj živi moja sestra z družino.

Kakšno je bilo tvoje otroštvo? Česa se najbolj spominjaš iz otroštva?

Moje otroštvo je bilo čudovito. Najbolj se spominjam iger s sestro Polono, kasneje se nama je pridružila še Marjetka. Ko pomislim na otroštvo, me preplavi občutek brezskrbnosti, pred notranje oči mi stopijo narava in letni časi, delo na polju, nauki stare mame Angele, delavnica starega očeta Ludvika, podstrešje tete Mice ... in tudi igre, ki smo se jih igrali s sestrami. Moj najljubši kotiček je bilo dvorišče in sadovnjak ob hiši, takrat so tam rasle trave, ki so mi segale čez glavo. S sestro sva iz rastlin delali barve. Mama in oče sta delala v tiskarni, tako je bilo za striženje, pisanje in risanje vedno pri roki veliko papirja. Spominjam se tudi naših letnih potovanj na morje, ki se mi je zdelo čisto drug svet.

Katero osnovno in srednjo šolo si obiskovala?

Najprej sem hodila na podružnično šolo v Sušjah, potem v Ribnici, nato v Kočevju. Obiskovala sem ekonomsko šolo in ugotovila, da bi morala biti učiteljica, saj sta mi razlaganje matematike in pomoč sošolcem predstavljala izziv, še posebej, če so bili potem bolj uspešni. Vedno me je zanimalo tako naravoslovje kot družboslovje, zato sem se odločila za študij razrednega pouka, kjer je vsega po malem. Naredila sem sprejemni izpit in končala Pedagoško fakulteto, potem pa sem še na Filozofski fakulteti končala magisterij iz pedagogike in andragogike.

Kdaj si se navdušila nad pisanjem? Kdaj so nastali tvoji prvi verzi, spisi ipd.?

Že v srednji šoli smo s sošolci razmnožili moje pesmi – »izšle« so v ciklostilni zbirki. Takrat me je spodbujala razredničarka prof. Furlanova. Spominjam se tudi prof. Debeljaka iz OŠ Ribnica, ki nam je znal literaturo zelo živo in zanimivo predstaviti: še vedno se spominjam, kako smo po razredu hodili (z mehovi pod pasho, s piščalmi na ustih) in deklamirali Murnove Vlahe. Mislim, da je to (takrat še nezavedno) veliko prispevalo k temu, da sem oboževala knjige. Pa tudi mama in oče sta mi vedno podarjala knjige – z nji mi sem se srečala že v otroštvu.

Od kod črpaš navdih za pisanje?

Pisanje je po svoje način življenja: ostriš čute, spoznaš sebe in empatično opazuješ druge, si posebno občutljiv za drobne stvari, ki jih morda drugi ne opazijo več ali se jim ne zdijo pomembne, ti pa se jim čudiš, jim prisluhneš, jih skušaš opisati in s tem dojeti, razumeti ... Zanima me narava, ljudje, odnosi. Zadnja leta pišem predvsem poezijo, ki se mi zdi glede na način življenja (služba, družina) še najbolj obvladljiva, saj gre za krajše oblike, v katerih lahko izraziš svet in sebe. Iščem samosvoj način. Da pa bi pisal sodobno, moraš seveda veliko brati: vedeti moraš, do kod se je razvilo pisanje doslej, sicer se ti lahko zgodi, da boš obtičal v pisanju, ki je bilo aktualno pred sto in več leti.

Ali je v tvojem življenju kakšna oseba, ki te je še posebej spodbujala k ustvarjanju?

Nekaj sem jih že omenila. Meni se zdi najbolj pomembno to, da me nihče nikoli ni oviral, zato sem lahko ustvarjala, odkar pomnim. Pa tudi to je imenitno, da sva z možem Gregorjem, ki tudi piše (doslej so izšla njegova gledališka besedila), lahko drug drugemu prva in konstruktivna bralca, ki si znava povedati, kaj se nama zdi odlično, kje nastajajoče besedilo ni dovolj jasno ali je pomanjkljivo in ali je v njem kaj odvečnega. Na moje pisanje je najbolj prelomno vplivalo to, ko sem za nagrado za poezijo leta 1986/87 eno leto obiskovala literarne delavnice pri pisatelju Lojzetu Kovačiču. Tam sem spoznala, da je pisanje delo in da mi je to delo všeč.

Kaj ti pomeni pisanje?

Pisanje je pot do sebe, do kotičkov duše, ki so globoko pod površjem. Pisanje je kreiranje novih svetov, je odmev dogajanja v okolju, družbi, lastnem življenju. Pisanje je notranji monolog, ki se včasih razvije v monogovor in ki si želi prodreti tudi v svet bralca.

Kako združuješ ustvarjanje z zasebnim življenjem?

Ustvarjanje obsega velik del mojega zasebnega življenja, saj je pisanje predvsem samotno opravilo: moraš si vzeti čas in prostor, da lahko opazuješ, razmišljaš, načrtuješ, pišeš, popravljaš, urejaš. Naj-

več napišem med počitnicami, saj med letom delam v šoli in takrat nimam toliko časa. Velikokrat sem tudi mentorica, vodim različne literarne skupine v Ribnici, na Vrhniku, v Velikih Laščah. Zelo pogosto sem tudi selektorica za literarne prispevke, ki jih literati pošiljajo na JSKD-jeve natečaje. Vsak dan namenim nekaj prostega časa tudi branju pesmi, ki jih avtorice in avtorji iz vse Slovenije, pa tudi širše (zlasti iz območij bivše Jugoslavije) objavljajo na portalu www.pesem.si, ki sva ga leta 2007 ustanovila z Gregorjem. Torej čez leto veliko več berem, razmišljam o tem, kako bi lahko avtorji še izboljšali svoje zapise, urejam zbornike in knjige ... Doma imam svoj kabinet in to je odlično, saj si ne predstavljam, da bi vsa ta opravila lahko izvajala v skupnem družinskem prostoru.

Kaj še rada počneš poleg pisanja?

Sprehajam se, opazujem naravo, berem knjige, poslušam glasbo, obiskujem gledališče, kino. Obožujem naša družinska potovanja, ko se vsi štirje (poleg Gregorja še hčerka Gaja in sin Dan) odpravimo na raziskovanje katere od evropskih dežel. Zanimajo nas naravna in kulturna dediščina, galerije, muzeji, parki, trgi, kulinarika, glasba – v vsakem mestu najdemo tudi kaj, kar je vsakemu od nas najbolj ljubo, in se ne zmrdujemo, če tega ni ravno na osebni »top listi«. Letos mi je to kar manjkalo, a smo spoznali, da je lepo potovati tudi po Sloveniji in raziskovati kotičke, kjer še nismo bili. Rada se tudi družim in pogovarjam z zanimivimi ljudmi.

Kakšni so tvoji načrti, cilji glede ustvarjanja v prihodnosti?

Rada bi izdala še drugi del Virtualnega sveta, ki ga imam že napisanega in je še bolj napet kot prvi. Pa tudi nova pesniška zbirka čaka, da jo iz pesmi, ki so nastale po izidu prejšnje zbirke Deklice, zložim skupaj – upam, da mi bo to uspelo v naslednjem poletju.

NAPOTKI ZA PISANJE DOMAČIH NALOG

PRIPRAVILA: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN

Šolsko obdobje je najlepši čas otroštva in mladosti. Prav nobene vzroka ni, da bi moral biti ta čas poln težav in ovir. Poiskati moramo pač pravo mero med premalo in preveč učenja. Koliko učenja na dan potrebuje naš učenec in koliko sosedov, je težko reči. Univerzalnega recepta pač ni. Kar velja za enega, ni nujno, da je ravno prava mera tudi za drugega. Je že tako, da smo si zelo različni in da imamo različno močno razvite posamezne inteligence. Z različnimi vrstami aktivnosti se lahko v šoli, pa tudi doma, približamo različnim tipom učencev in tako upoštevamo vseh sedem vrst inteligence:

- jezikovno,
- logično-matematično,
- vidno-prostorsko,
- telesno-gibalno,
- glasbeno,
- medosebno in
- avtorefleksivno.

Zagotovo pa velja tudi za učenje in izpolnjevanje šolskih obveznosti naslednja misel, ki jo je zapisala Carol Grace Anderson: »Oh, koliko je tega, kar zmorete! Treba je le poskusiti in vso pot verjeti vase in ves čas po zvezdah segati.« Nekaj napotkov, kako se lotimo domačih nalog in učenja, bo morda koristilo tako staršem kot učencem (povzeto po K. Paterson).

NAPOTKI ZA PISANJE DOMAČIH NALOG

REDNO ZAPISUJ V BELEŽKO

V beležko ali zvezek za domače naloge si vsak dan sproti označi domačo nalogo in bližajoče se napovedi (datume) za pisno ali ustno ocenjevanje znanja.

IZBERI STALNO MESTO

Domačo nalogo delaj vedno na istem mestu; možgani se bodo na to navadili in pričakovali, da jo boš delal prav tam.

IZBERI STALNO URO

Nalogo delaj vedno ob istem času. Učenci prvega triletja si za nalogo določite vsaj pol ure, učenci višjih razredov do poldruge ure. V osmem in devetem razredu boste potrebovali do dve uri. Svojo pridnost nagradite z enim prostim dnevom v tednu in tega se potem držite.

1. ✓
2. ✓
- 3.

DRŽI SE VZORCA

Nimaš naloge! Na istem mestu in ob istem času ponovi prejšnjo snov. Še vedno »treniraš možgane«.

NE DOVOLI MOTENJ

Kadar delaš nalogo, te ne sme nič zmotiti. Nobenega telefona, nobene televizije, nobenih domačih opravil ne sme biti – ničesar. Vsi morajo vedeti, da je to tvoj delovni čas.

DELANJE DOMAČIH NALOG JE KOT SLUŽBA

To pravzaprav je tvoja služba. Opravljaj jo resno in več kot obrestovalo se ti bo.

PRIPRAVI SE

Nekaj minut pred določenim časom pripravi vse potrebščine, natoči si kozarec vode, pojdi na stranišče ... skratka, pripravi se za delo. Ne počni tega v času, ki si ga določil za domače učenje.

ZAPIŠI SI NEJASNOSTI

Ko delaš domačo nalogo in se učiš, lahko trčiš tudi ob pojme in stvari, ki jih ne razumeš. Zapiši si jih in se ne zanašaj na spomin ter naslednji dan prosi učitelja za razlago.

TO JE TVOJ IZZIV

Domače učenje vzemi kot tekmovanje, na katero te je izzval učitelj. Če nalogo opraviš hitro in pravilno, se lahko razglasiš za zmagovalca.

POSKRBI ZA NAGRADO

Ko si uspešno naredil nalogo, si privoščij majhno nagrado, kakšen priboljšek ali telefonski pogovor s prijatelji ali ...

PROJEKT MATEMATIČNE PISMENOSTI V VRTCU

AKTIVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA NA-MA POTI V ŠOLSLEM LETU 2019/20 (OD FEBRUARJA 2020)

PIŠE: PETRA ŠTRUBELJ, FOTO: ARHIV VRTCA

Naš vrtec že četrto leto sodeluje v projektu NA-MA POTI (Naravoslovno-Matematična Pismenost, Opolnomočenje, Tehnologija in Interaktivnost). V projektne timu vrtca je šest strokovnih delavk, pri realizaciji posameznih nalog pa sodelujejo tudi ostale vzgojiteljice in strokovni delavci vrtca. Preizkušamo se kot raziskovalci pedagoških praks, v pedagoško delo vključujemo izsledke znanstvenih raziskav in sodelujemo z drugimi vrtci in šolami, ki so vključeni v projekt.

Z otroki v vrtcu rešujemo matematične in naravoslovne problemske situacije z različnimi didaktičnimi pristopi. Tudi letos si bomo postavljali izzive, ki temeljijo na zgodnjemu uvajanju naravoslovja in matematike v učenje, hkrati pa tudi evalvirali napredek naravoslovne in matematične pismenosti ter razvoj kompetenc otrok. Člani projektnega tima se bomo udeleževali delovnih srečanj in različnih usposabljanj, sodelovali bomo z zunanjimi institucijami in predstavljali primere lastnih pedagoških praks. Vse aktivnosti projekta bodo izhodišče za kasnejšo pripravo priporočil za razvoj naravoslovne in matematične pismenosti.

V okviru projekta so vzgojiteljice z otroki v preteklem šolskem letu pred pandemijo koronavirusa in po njej izvedle različne dejavnosti za razvijanje matematičnega mišljenja in spretnosti. Spoznavali in raz-

skovali so različnost škatel, sestavljali snežake iz več delov in razvrščali kocke po barvi. Spoznavali so pojem velikosti preko pravljice Zlatolaska in trije medvedi, razvrščali po barvi in velikosti, izdelali medvedka, sestavljali dele v celoto, razvrščali sadje in zelenjavo, razvrščali po barvi, velikosti (od največje do najmanjše) ter po teži (od najtežje do najlažje). Nekateri so vsakodnevno beležili vreme v vremensko razpredelnico, beležili v diagram, se učili poimenovanja števil na številčnici in izdelali ure. Šteli so predmete na sliki ter oblikovali in odčitavali grafični diagram. Učili so se prirejanja, prepoznavali lastnosti žog in iskanje vsiljivca nadgradili z opazovanjem gibanja žoge in kocke. Preko slik in opazovanja so spoznavali lastnosti vremena ter se učili samostojnega ter primerne oblačnja glede na vreme in letni čas. Spoznavali so, kako se primerno zaščitimo pred škodljivimi sončnimi žarki. Presojali so, kaj najbolj potrebujemo, ko se odpravimo na počitnice z družino. Izrezane predmete so nato nizali na modele kovčkov s pretikanjem ter šteli nanizane predmete.

Veselimo se novih izzivov in upamo, da bodo dejavnosti otrokom čim bolj popestrile vsakdan v vrtcu in da si bodo skozi različne dejavnosti pridobili čim bolj različne izkušnje ter da bomo z raznolikimi načini dela pri njih spodbudili zanimanje za področje matematike in naravoslovja.

VARNO V PROMETU

PRIPRAVIL: BLAŽ KOVAČIČ

Ob začetku novega šolskega leta so prostovoljci iz vrst gasilcev in upokojencev ter predstavniki policistov in medobčinskega inšpektorata in redarstva kot že nekaj let varovali prehode za pešce ob prihajanju učencev šole. Opaženo je bilo, da že sama prisotnost redarjev na mestu prehodov vpliva na hitrost vozil v naselju. Varovanje prehodov je trajalo štiri dni v jutranjem in popoldanskem času.

K večji varnosti učencev in na splošno pešcev v prometu pa prispeva tudi boljša osvetlitev cestišča oz. pločnikov, ki so hkrati šolske poti. V letu 2019 je bila osvetljena celotna ulica Na pesek, konec avgusta letos pa je Občina zaključila investicijo v javno razsvetljavo na Cesti Notranjskega odreda, s čimer je ulica pridobila osem novih svetilk, s premetitvijo svetilke v križišču z ulico Na pesek pa je bolje osvetljen tudi bližnji prehod za pešce.

K večji varnosti pešcev in kolesarjev seveda prispeva tudi opremljenost udeležencev z ustreznimi svetilkami ali odsevnikom, kar je še posebej dobrodošlo v megli, mraku in ob krajšem dnevu. Nikoli pa ni odveč niti pozornost drugih voznikov, še posebno v okolici šole in naselij. Spoštovanje omejitve hitrosti in vožnja, prilagojena prometnim razmeram, lahko bistveno prispevata k prometni varnosti vseh udeležencev.

ZAHVALA

Osnovna šola dr. Ivana Prijatelj
Sodražica se iskreno zahvaljuje
Policijski postaji Ribnica,
Prostovoljnemu gasilskemu društvu
Sodražica, Društvu upokojencev
Sodražica in Medobčinskemu
inšpektoratu in redarstvu

občin Loški Potok, Ribnica,
Sodražica in Velike Lašče ter vsem
posameznikom, ki ste nudili pomoč
učencem in otrokom vrtca pri
spremljavi na šolski poti ter skrbeli
za prometno varnost vseh otrok v
jutranjem in popoldanskem času
v prvem tednu pouka ob začetku
šolskega leta 2020/2021.

Majda Kovačič Cimperman,
ravnateljica

Osnovna šola dr. Ivana Prijatelj
Sodražica

JESEN ŽIVLJENJA JE ZAGOTOVO ENO NAJLEPŠIH OBDOBIJ ŽIVLJENJA

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: DARKO VESEL

**Na svetu si, da gledaš sonce,
na svetu si, da greš za soncem,
na svetu si, da sam si sonce
in da s sveta odganjaš sence.**
(T. Pavček)

Čeprav nisem nameravala pisati o virusu, se temu ne morem izogniti. Družabno življenje je med člani društva upokojencev spomladi popolnoma zamrlo, vsa naša druženja, prireditve smo predstavili na jesen. Žal se naše upanje, da se bo s poletjem stanje umirilo, ni uresničilo. Prav vseh dejavnosti pa le ne moremo opustiti, ker s tem tvegamo, da se bomo odtujili ali še hujše, nekateri se bodo še bolj zaprli v svet osamljenosti. Ob strogih varnostnih ukrepah – vse za ohranitev zdravja – smo se odločili, da konec septembra pripravimo srečanje svojih jubilarov ter obenem počastimo tudi svoj praznik, mednarodni dan starejših, ki ga vsako leto praznujemo 1. oktobra.

Jesen življenja je zagotovo eno najlepših obdobij življenja, toda tudi jesen ima svoje prelomnice. Najprej so tu tisti v zrelih jesenskih letih. Pet naših članov letos praznuje lep okrogel jubilej, 90 let življenja. Našemu vabilu so se odzvali kar trije, Marija Govže in Ivan Francelj, ki sta okroglo obletnico že praznovala, in France Češarek, ki bo na svoj jubilej počakal do decembra. To so leta, ki so

še vedno lahko lepa, če sta le prisotna zdravje in dobra volja. Med osemdesetletniki je šest jubilarov: Olga Drobnič, Majda Grajš, Vida Komac, Vida Pakiž, Ivo Smisl in Silva Šmalc. Trije so se udeležili našega srečanja, dve pa sta medtem uživali nekje v toplinah. Tudi osemdesetletniki so že veliko doživeli in še več izkusili, vendar so še polni vedrine in volje do življenja, in tudi dobro izgledajo. Med sedemdesetletniki imamo kar 12 jubilarov, srečanja se jih je udeležilo devet. Bremena svojih let še ne občutijo v veliki meri, vse pogosteje pa se jim dogaja, da začenjajo stavke z besedami »ko smo bili mi mladi«. Naši šestdesetletniki sta še v obdobju zgodnje jeseni in pravi mladenki.

Starejši zakonci vedo povedati, da se v zakonsko skledo ne stekata vedno med in mleko. Blišč prve ljubezni od poroke naprej počasi dozoreva in dobiva zlato barvo. Letos so zlato poroko dočakali štiri pari, častljivo biserno poroko pa en par. Srečanja so udeležili zlatoporočenci: Ladka in Milan Arko, Francka in Matija Ogrinc, Marinka in Jože Zupan ter bisernoporočenca Štefka in Ivan Francelj. Življenjske zgodbe zakoncev, ki so skupaj srečni že 50 ali 60

let, pa so posebno zanimive. Predvsem je bilo njihovo življenje bolj skromno, zadovoljstvo pa večje, kot je danes med ljudmi. Recepta za dober zakon pa ni, predvsem morata zakonca drug drugega spoštovati in medsebojno potrpeti.

Vse jubilate smo počastili s kratkim programom, jih obdarili s skromnimi darilci in čestitkami. Želimo vam, da bi še naprej ljubili življenje, da ne bi nikoli prenehali sanjariti in bi bili srečni vedno, ne samo za rojstni dan.

DELOVANJE UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE SODRAŽICA

PIŠE: M. NOSAN

Marca je razvoj izobraževanja na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Sodražica brezpogojno zaustavila epidemija covid-19. Starejši spadamo med bolj ogrožene skupine, zato smo se v upravnem odboru odločili, da ne tvegamo, in sklenili prekiniti z vsemi izobraževanji. V Sodražici sta bili v teku umetnostna zgodovina in angleščina. Odpovedana je bila tudi že v celoti pripravljena ekskurzija v podjetje Krka v Novem mestu.

Nadalje smo zadržali predvidene razpise izobraževanja, za katere je bilo med člani dovolj zanimanja: Doživite Claustro – pohodništvo po poteh ostankov rimskega obrambnega sistema, kolesarjenje po Ribniški dolini, nemški jezik, telovadba za starejše, zeliščarstvo. Ob teh bodo morali počakati na boljši čas tudi številni predlogi zanimivih predavanj in krajših, nekajurnih delavnic. Tudi v maju predviden občni zbor društva smo predstavili na september v upanju, da se bomo do tedaj rešili virusa in se bodo razmere umirile.

Žal pa se razmere poslabšujejo, neugodne so tudi napovedi IJZ RS in za začetek izobraževanja v študijskem letu 2020/2021 ne kaže najbolje. Tem bolj nam je žal, ker je Občina Sodražica zagotovila proračunska sredstva in s tem omogočila brezplačno izobraževanje prav za vse socialne skupine starejših občank in občanov. Pomemben del sredstev je prispeval tudi Lions klub. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

Po programu naj bi se izobraževanja začela konec oktobra, vendar bo treba počakati, da se drugi val epidemije povsem umiri. Vsi pa seveda upamo, da bo kmalu na voljo učinkovito cepivo, ki bo omogočilo naša izobraževalna druženja.

Dejansko je neposredno izobraževanje starejših zastalo v vsej državi, saj je spomladi prekinitev kot najbolj učinkovito zaščito priporočala tudi Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje. Možno pa je izobraževanje na daljavo in izobraževanja v manjših skupinah, ki se odvijajo na prostem. O teh možnostih razmišljamo tudi v upravnem odboru. Člane in vse zainteresirane vabimo, da morebiten interes izrazite na društvenem elektronskem naslovu info.u3.ribnica@gmail.com.

V teh neprijaznih razmerah tako vsem svojim članicam in članom zaželimo predvsem vso potrebno varnost. Ostanimo optimistični in z voljo do izobraževanja ohranjamo mentalne in telesne sposobnosti na ravni, ki zagotavlja kakovostno tretje življenjsko obdobje.

EPIDEMIJA COVIDA-19 IN KRONIČNI BOLNIKI

PIŠE: ALENKA ADAMIČ, MAG. FARM., FOTO: FREEPIK

Obdobje epidemije novega koronavirusa od nas terja mnogo prilagoditev. V tem času pa ne smemo pozabiti na ostale, zlasti kronične bolezni. Najpomembnejši dejavnik tveganja za hujši potek bolezni covid-19 je starost. Poleg starosti pa je pomembna tudi soobolevnost, saj so pridružene bolezni in stanja lahko vzrok poslabšanja bolezni ob obolenju s covidom-19, še posebej visok krvni tlak in sladkorna bolezen. Zato je izredno pomembno, da tudi v tem času kronični bolniki pazijo na pravilno in dosledno jemanje zdravil. S tem prispevajo k dobri urejenosti kronične bolezni.

Za osebe s sladkorno boleznijo je v obdobju epidemije zelo pomembno, da imajo ustrezno urejen krvni sladkor. Diabetologi so podali mnenje, da osebe s sladkorno boleznijo niso bolj dovzetne za okužbo, vendar pa je pri njih, ko zbolijo, potek bolezni lahko hujši. Dobra urejenost krvnega sladkorja je pomembna tako zaradi neposrednega učinka na pljučni epitelij kot tudi za dober imunski odziv.

Ob začetku epidemije smo se tudi farmacevti pogosto srečevali z bolniki, ki imajo za zdravljenje srčno-žilnih bolezni predpisana zdravila iz skupine zaviralcev ACE in sartane. Podatki iz medijev o vplivu na potek bolezni covid-19 so jih prestrašili in nekateri so tudi prenehali jemati zdravila. Stališče stroke je, da trenutno niso znani zanesljivi podatki, ki bi potrjevali vpliv teh zdravil na potek bolezni covid-19, zato naj bolniki tudi zdravila iz navedenih skupin jemljejo kot do sedaj.

Med epidemijo morajo biti previdnejši tudi alergiki in težki astmatiki. Po navedbah alergologov ljudje z alergijami sicer niso bolj izpostavljeni okužbi z novim koronavirusom kot tisti brez alergij. Nekaj negotovosti lahko povzroči spomladi pogosti alergijski rinitis ali seneni nahod, ki ima lahko simptome, podobne viru-

snim okužbam dihal, tudi začetni fazi covid-19. Vseeno pa je kar nekaj razlik. Pri alergijskem rinitisu ali senenem nahodu praviloma niso prisotni povišana telesna temperatura, slabo počutje ali kašelj kot pri večini virusnih okužb dihal. Motnje voaha so pogosto prvi simptom covid-19, pri senenem nahodu pa je popolna izguba voaha izjema in je posledica nepretrdnosti nosu. Za osebe, ki imajo poleg alergijskega rinitisa tudi astmo, je pomembno, da redno jemljejo preprečevalna zdravila za astmo. Astmatiki imajo namreč lahko ob okužbi z novim koronavirusom zvišano tveganje za poslabšanje in potek covid-19. Dosledno jemanje zdravil seveda velja tudi za ostale s kroničnimi boleznimi pljuč (npr. KOPB).

Za določena zdravila še ni povsem jasno, ali lahko vplivajo na potek covid-19. Ena izmed takih je tudi skupina nesteroidnih anti-revmatikov (NSAR), med katera med drugim spadajo ibuprofen, acetilsalicilna kislina in naproksen, ki se dobijo v lekarnah tudi brez recepta. Revmatologi so podali mnenje, ki mu sledi tudi ostala stroka, da se v času širjenja covid-19 povišana telesna temperatura in blage bolečine lajšajo s paracetamolom kot zdravilom izbora. Pri poslabšanju revmatične bolezni, ki se v prvi vrsti zdravi z NSAR, naj se bolniki držijo navodil revmatologa. Tudi ostalih zdravil, ki lahko vplivajo na potek bolezni ali se o tem domneva, bolnik sam ne sme ukinjati. Navodilo lahko poda le zdravnik.

V obdobju epidemije je torej pomembno, da bolniki še posebej sledijo navodilom za ustrezno jemanje zdravil. Dostopnost zdravstvenih ustanov je v tem času nekoliko okrnjena, zato naj bolnik dobro spremlja urejenost bolezni (na primer z rednejšimi meritvami krvnega tlaka ali glukoze in zapisovanjem meritev). Bodimo zelo pozorni na spremembe svojega počutja, zlasti na izrazito poslabšanje simptomov – takrat hitro poiščimo zdravniško pomoč. Svetujemo pregled stanja zalog in skrb za ustrezne zaloge zdravil v domačem okolju. Po nepotrebnem si ne delamo velikih zalog zdravil in se izogibamo nepotrebnim obiskom zdravnika ali lekarne. V lekarnah tudi v tem obdobju dobava zdravil poteka nemoteno vsakodnevno.

V situaciji, ko je prisotnega veliko strahu in tesnobe zaradi hitrega širjenja okužbe s koronavirusom, se soočamo tudi s primeri, ko ljudje med iskanjem informacij, predvsem na spletu, naletijo na razne posameznike in podjetja, ki ponujajo izdelke, za katere trdijo, da preprečujejo, blažijo, zdravijo, diagnosticirajo ali ozdravijo covid-19. Žal gre večinoma za zavajanje potrošnikov. Pozivamo vas, da ne nasedate lažnim obljubam o čudežni ozdravitvi in ste previdni pri sprejemanju informacij o zdravilih v času okužbe s koronavirusom. Sledite odobrenim postopkom za preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje okužbe, predvsem si skrbno umivajte in razkužujte roke, nosite pravilno nameščeno masko in držite varnostno razdaljo vsaj 1,5 m do drugih oseb. Za vsa vaša vprašanja pa sem vam vedno na voljo v naši lekarni.

Viri:

COVID-19 in zdravljenje z zaviralci angiotenzin pretvarajočega encima (ACE) ali blokatorji angiotenzinskih receptorjev (ARB) – skupno stališče Združenja kardiologov Slovenije in Združenja za arterijsko hipertenzijo pri Slovenskem zdravniškem društvu, 17. 3. 2020.

Mnenje glede uporabe NSAR v času epidemije covid-19; Stališče Konzilija KO za revmatologijo,

Univerzitetni klinični center Ljubljana, 17. 3. 2020.

Obvestilo Javne agencije za zdravila. Dostopno na:

<https://www.jazmp.si/obvestilo/news/detail/News/opozorilo-glede-kupovanja-izdelkov-za-preprecevanje-in-zdravljenje-bolezni-covid-19-na-spletu/>.

Zdravila, ki so v testiranju proti novemu koronavirusu SARS-CoV-2, NISO za samozdravljenje!

Sporočilo št. 8, Fakulteta za farmacijo, 28. 3. 2020.

FB: Gorenjske lekarne

PREHODI V NARAVI IN TELESU

PIŠE: KATARINA ARKO, DRUŠTVO ZDRAV.SI

Tradicionalna kitajska medicina (TKM) temelji na načelu, da sta narava in človek nedeljivo povezana. Vse, kar se dogaja v naravi, se tudi znotraj nas, in to na vseh nivojih (fizičnem, čustvenem, mentalnem in duhovnem). Kakor zgoraj, tako spodaj, kakor zunaj, tako znotraj ... In vedno deluje v obe smeri. V vsem tem najti ravnovesje pa je umetnost življenja, ki je v naši domeni in si ga razlagamo vsak na svoj način. Pogosto iščemo razumevanje življenja izven sebe namesto znotraj sebe.

Biti v ravnovesju pomeni biti zdrav, se pozitivno odzivati in obvladovati zunanje dogodke ter slediti svojemu namenu. Vsak ima svojo pot, ki je zanj edinstvena. Odstopanje od ravnovesja se slej ko prej pokaže kot težava, najprej v razpoloženju (1. nivo), nato v odnosih (2. nivo) in potem v karakterju (3. nivo). Vse tri nivoje lahko povežemo z uravnoteženo energijo v telesu in tudi odstopanjem. Razpoloženje lahko dokaj hitro menjamo, že pogled na nekaj lepega ali dobra hrana ga lahko spremeni. Povezuje se z osnovnim nivojem preživetja (zagotovitev osnovnih potreb). Pri odnosih je malce bolj zapleteno in puščajo na telesu globlje posledice, delujejo na nivoju krvi in organov, predstavljajo nivo povezovanja. Najtežje menjamo karakter, ki je najgloblje in se veže na nivo razlikovanja. To nas dela edinstvene.

Če te starodavne ugotovitve prenesemo na telo in dovzetnost za patogene, so na 1. nivoju na udaru naša koža in sluznice, na 2. kri, mišice in organi in na 3., najglobljem nivoju, je napaden naš DNK. Sem se uvrščajo kronične bolezni, saj nismo pripravljeni spustiti nečesa, kar je globoko zakoreninjeno v nas, in menimo, da je najbolj naše, se tega oklepamo in tudi zelo težko spustimo. Potrebujemo močno voljo, videti moramo namen in smisel.

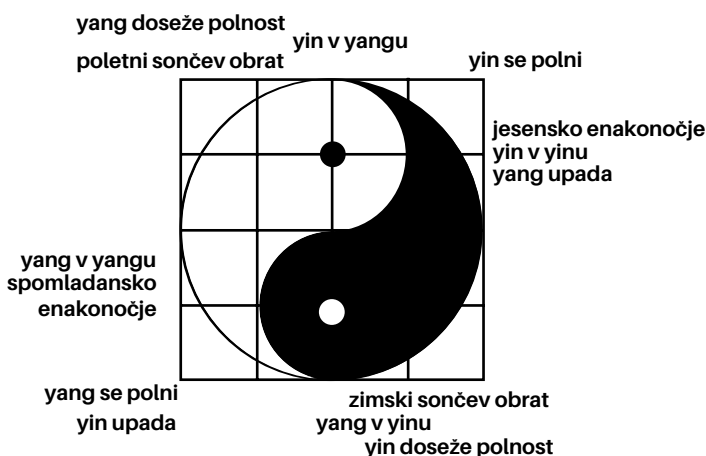
Motilcev našega ravnovesja je veliko tako zunaj kot znotraj. Koliko jih prepoznamo, da se pravilno odzovemo, je odvisno od naše naravnosti in stabilnosti. Ključni za stabilnost so zaupanje, razumevanje in spontanost, ki nam dajejo notranjo moč.

Prehodi, ki se dogajajo v naravi, nas opomnijo in nam omogočijo, da se lažje uskladimo z ritmi narave. V tem času jin narašča, kar pomeni več teme in potrebe po skladiščenju janga (svetlobe) v sebi. Če je dovolj svetlobe v nas, to prepoznamo po razmišljanju oz. pozitivni naravnosti.

Tekom leta so štirje pomembni prehodi: spomladansko enakonočje, poletni sončni obrat, jesensko enakonočje in zimski sončni obrat, ki ponazarjajo pot Zemlje okrog sonca in s tem naraščanje in upadanje jina in janga, ki urejata vse dogajanje v naravi. Ko sta jin in jang v ravnovesju, smo zdravi. Smo nežni in imamo moč za delovanje.

Naslednja faza po TKM je delitev na pet elementov. Zelo pomembni organi, ki predstavljajo center moči in ravnovesja, so jang organ želodec in jin organa vranica in trebušna slinavka. Element zemlje je prisoten v vseh štirih letnih časih zadnjih 18 dni pred prehodi letnih časov. Ravno v tem času prehajamo iz jeseni v zimo, ki se po TKM začne 7. ali 8. novembra, odvisno od prestopnega leta. Torej element zemlje, ki je prisoten v vseh letnih časih, nam omogoča, da se s pravilnim delovanjem lažje ponastavimo, uravnesimo na vseh nivojih (fizičnem, čustvenem, mentalnem in duševnem). To dosežemo z ustreznim življenjskim slogom.

Želodec je organ, ki predeluje, melje hrano, prav tako pa tudi misli, čustva, saj ga najbolj poškoduje prav pretirano razmišljanje, tuhtanje, s katerim si povzročamo stres. Ujamemo se v neproduktivnih mislih, zgodbi v preteklosti ali prihodnosti, iz katere preprosto ne moremo izstopiti, in tako postanemo ujetnik lastnih misli, ki povzročajo fizične težave.

Vsi smo verjetno že kdaj občutili »knedelj« v želodcu. Želodec se takrat zakrči, spremeni se način dihanja, telo ne dobi dovolj kisika, spremeni se biokemija v telesu, hrana se ne predela v celoti, saj trebušna slinavka ne izloči dovolj encimov, prebavnih sokov, ki se izlivajo v dvanajstnik, spremeni se želodčna kislina, hrana ostaja nepredelana, poškoduje se želodčna sluznica, nastopijo vnetja in dokaj hitro smo v začaranem krogu. Težave se kažejo najprej v akutni obliki, kasneje pa, če ne spremenimo življenjskega sloga, tudi v kronični obliki, kjer koli v telesu, običajno tam, kjer je naša šibkost.

Kaj lahko sami naredimo?

Odlično je, če prepoznamo svoje misli, čustva, jih pogledamo in se vprašamo, kakšna je naša vloga pri tem in kaj lahko spremenimo, nato pa je potrebna akcija, delovanje. Pomembna je pozitivna naravnost, da premaknemo energijo in se ponovno ponastavimo v svoj center. Znati moramo kdaj reči tudi ne, tako drugim kot sebi, ko zapademo v pesimizem ali v razne razvade in odvisnosti. Značilnost šibke energije v želodcu, vranici so ravno stagnacije, zastoji vseh vrst, tako limfe, ki je naša komunala vsega neuporabnega, kot tudi popuščanja tkiv, organov, zapadanje v vlogo žrtve in razmišljanje »bo že kako«. V takšnih primerih je dobro poiskati pomoč, se vključiti v skupino za podporo, dokler ne zmoremo toliko samodiscipline in samospoštovanja, da samostojno nadaljujemo pot.

Ker vemo, da hrana predstavlja 80 % našega zdravja, je treba spremeniti tudi prehranjevalne navade. Okus, ki pripada elementu zemlje (vranica/TS, želodec), je sladek, kar pomeni naravno sladek okus, živila, ki so rumene barve (korenje, sladki krompir, krompir, koleraba, buče, proso, oves, polnovredna žita itd.). Uživamo žitne kašice in juhe, ki imajo krepčilen učinek na telo, in se izogibamo prekomernemu hrnjenju, uživanju preveč beljakovin, zlasti živalskih, ki povzročajo putiko, nastanek sečne kisline, ki se odlaga v sklepe in povzroča togost in bolečine. Vranica potrebuje red in uživanje tople hrane, izogibati se je treba mrzli hrani in pijači, da še dodatno ne ohladimo ledvic in mehurja ter reproduktivnih organov, ki bodo imeli glavno vlogo v času zime.

Poskrbimo za vranico, ki nam da namen in smisel, kajti nadzira ledvice, te pa nam dajo voljo za uresničitev sebe.

“Da sem srečen in zadovoljen,
mi omogoča delovanje moje vranice.”

LaoZi

Preveč ali premalo želodčne kisline

Simptomi pri preveč ali premalo želodčne kisline so pogosto zelo podobni – pojav refluxa. Pomagamo si s preprostim testom: pojedemo nekaj rezin rdeče pese in smo pozorni na barvo urina. Če se urin obarva rdeče, pomeni, da je imamo premalo. V tem primeru je dobro pred obrokom popiti 2–3 žlice jabolčnega kisa, zmešanega z 2 dl mlačne vode. Če je imamo preveč, pa pojedemo košček surovega brokolija ali ohrovtja pred obrokom ali pa naribamo manjši krompir in popijemo iztisnjen sok na tešče.

Poskrbimo za svoj center in na telo glejmo kot na tempelj, ki nam omogoča, da na poti uresničimo smisel svojega življenja.

Narava je darežljiva in nam je vedno naklonjena. Spoštujmo jo in živimo v skladu z naravo in za naravo, da ohranimo zdravje.

VABILO

V **sredo, 14. 10. 2020**, ob **18. uri** ste vabljeni v sejno sobo Občine Sodražica na letno srečanje Samozdravilne vibracije z Nerino Darman, kjer bomo spoznali preproste poti k okrevanju na vseh področjih, skupaj z učinkovitim obvladovanjem simptomov, ko se pojavijo.

Toplo vabljeni.

BALINARSKÉ NOVIČKE

PIŠE: TADEJ KOŠMRLJ

Sodražica ima prvega reprezentanta v balinanju

Tilna Starčevića je selektor mladinske balinarske reprezentance Tone Kosar prvič povabil na skupne priprave, kar pomeni, da je trenutno med šestimi najboljšimi igralci v svoji starostni skupini v Sloveniji. Tridnevne priprave so potekale v dvoranah v Kopru in Cerknici, na dan slovenskega športa (23. september) pa so reprezentanti vseh kategorij med sabo odigrali tudi revijalno tekmo. BK Sodražica je tako dobil svojega prvega reprezentanta, kar je seveda izjemen uspeh za Tilna, pa tudi za klub, kjer je začel z balinanjem.

Tiln je dve leti zapored obiskoval šolo balinanja v Izoli. Gre za tedenski balinarski kamp pod vodstvom trenerjev in starejših reprezentantov, ki vključuje šest ur dnevnega treninga, pa seveda tudi nekaj zabave s kopianjem in ostalimi športnimi aktivnostmi. Obakrat je bil po vrnitvi viden velik napredek v njegovi tehniki izmeta, poleg tega je obakrat s tabora prišel navdušen in še z večjim veseljem do športa. Letos tako že redno uspešno igra za člansko ekipo BK Sodražica v 2. državni ligi, za ljubljanski Krim pa igra tudi v mladinski ligi.

Tiln Starčević (na sredini) z ostalimi mladinskimi reprezentanti in vodstvom reprezentance, foto: BZS

2. Državna liga vzhod

BK Sodražica tudi letos uspešno nastopa v 2. državni ligi. Po petih krogih tekmovanja smo v zgornjem delu lestvice, kar je bil pred sezono tudi cilj. Poleg tega imamo do konca jesenskega dela sezone relativno ugoden razpored. Prepričljivo sicer vodi ekipa Tržiča, ki bi že lani morala napredovati v 1. ligo, a je izgubila prav v Sodražici in po spletu nesrečnih okoliščin za eno točko zaostala za

prvovrščnim Mengšem. Zanimivo, ta zdaj brez poraza in s skrajša nespremenjeno ekipo prepričljivo vodi v 1. ligi, kar seveda priča tudi o moči 2. lige.

LESTVICA PO 5. KROGU:

1.	Tržič AC Žepič	10
2.	Budničar	9
3.	Rogovila (Kranj)	6
4.	Sodražica	6
5.	Rogaška Crysta	4
6.	Bistrica pri Tržiču	2
7.	Zarja (Ljubljana)	2
8.	Krško	1
9.	Trata mladi (Škofja Loka)	0

Medobčinska liga v balinanju

V letošnji sezoni v medobčinski ligi nastopa osem klubov iz štirih občin (Sodražica, Ribnica, Loški Potok, Nova vas). Konec septembra se je zaključil prvi, jesenski del tekmovanja. Vrstni red ekip se je letos premešal, saj je večji del jeseni vodila Zavoda, tik pred koncem pa je reprezentančno akcijo Tilna Starčevića izkoristil Medvedjek in jo preskočil na prvem mestu. Ekipi, ki sta zadnji leti obvladovali vrh, sta na tretjem in četrtem mestu. Kot zanimivost – v ekipi Retij so se odločili, da bodo letos zanjo igrali le ženske.

VRSTNI RED:

1.	Medvedjek	32
2.	Zavoda	28
3.	Prvomajska	27
4.	Zavrti	26
5.	Gredice	20
6.	Rakitnica	18
7.	Retje	11
8.	Za vrat	6

Ekipe Medvedjek, foto: Tadej Košmrlj

ATLETSKA ŠOLA TEKA NA POKLJUKI

PIŠE: TAMARA DIZDAREVIČ, EKIPA ŠD ŠPELA SODRAŽICA, FOTO: ARHIV KLUBA

Člani AK in ŠD Špela Sodražica smo se v ponedeljek, 17. 8. 2020, v zgodnjih urah odpravili na atletske priprave na Pokljuko. Pot nas je vodila do Bleda, kjer smo opravili prvi trening na atletski stezi in po treningu nadaljevali pot proti Šport hotelu Pokljuka. Za topel sprejem in namestitev v sobe je poskrbelo osebje Šport hotela in kmalu smo že sedeli pri kosilu. Trenerka Špela s svojo ekipo trenerjev (Klemen, Gašper, Tamara in Robert) je načrtovala dan, poln presenečenj. Po kosilu smo imeli čas za nastanitev in že kmalu nas je čakal drugi trening, tokrat na Pokljuki. Res je bilo čarobno: tekli smo med kravami, ovčami, prava paša za oči. Ko smo odtekli, smo opravili še ostale vaje in že je sledila večerja z družabnimi igrami. Treningi so bili naporni, a kljub temu smo jih vsi z veseljem opravljali. Mlajša selekcija se je privajala na prave atletske treninge, starejša ekipa pa se je osredotočila na treninge za Evropske igre na Češkem, ki so se odvijale od 6. 9. 2020 do 9. 9. 2020. Upali smo na medaljo oz. finalne uvrstitve. Treninge smo v času bivanja na Pokljuki opravljali dvakrat dnevno, v dopoldanskem času na atletskem stadionu na Bledu, v popoldanskem času pa pri Šport hotelu Pokljuka. Imeli smo tudi družabne večere in

tudi sicer smo se veliko družili in si izmenjali atletska znanja. Kot bi mignil, je bil petek in odšli smo domov. Se že veselimo naslednjih priprav!

Da smo lahko odšli na priprave, ki smo jih opravili z odliko, nam je Občina Sodražica pomagala s finančnimi sredstvi, za kar se ji zahvaljujemo. Prav tako hvala staršem, da so svoje otroke podprli in jim omogočili atletske priprave na Pokljuki.

NOVA SEZONA V ŠD EXTREM

PRIPRAVIL: ŠD EXTREM

V ŠD Extrem smo uprava in trenerji že konec julija začeli načrtovati novo sezono, za katero je že na začetku znano in jasno, da bo zaznamovana s preventivnimi ukrepi in bojem proti širjenju koronavirusa. Vse tekme po navodilih NZS potekajo brez gledalcev, na tekmah pa velja za igralce in delegacije klubov strožji higienski režim.

V uradna ligaška tekmovanja NZS smo prijavi vse mladinske selekcije, od U13 do U19, ter ekipo članov v 2. slovensko futsal ligo. V sistemu mladinskih tekmovanj od U15 do U19 je v letošnji sezoni uvedena sprememba, in sicer bo tekmovanje potekalo v eni skupini tekom celotne sezone (do letos je potekalo v skupinah Zahod in Vzhod, iz katerih so se po tri najboljše ekipe uvrstile v končnico). Pridobili smo nove trenerske moči, člana Jure Vetric in Drejc Kljun sta se odločila, da svoje znanje prenašata na mlajše, in se udeležila usposabljanja za trenerja futsala. Čaka pa nas tudi pomemben dogodek društva, in sicer obeležitev 20-letnice delovanja.

Članska ekipa

Članska ekipa ŠD Extrem, ki bo tudi letos zastopala barve društva v 2. slovenski futsal ligi, je začela s pripravami v drugi polovici avgusta na stadionu Ugar v Ribnici pod vodstvom glavnega trenerja Srđana Đorđevića in kondicijskega trenerja Marjana Oražma iz Kočevja. Članski ekipi so se letos pridružili Jan Trhljen, Matic Belak Vivod, Miran Sulejmani, Arnel Duračak, Tomaž Pustotnik ter povratnika Cveto

Članska ekipa na tekmi v Benediktu (Foto: ŠD Extrem)

Žagar in Simon Košir. Ekipa je na svoji prvi tekmi v sezoni na gostovanju proti KMN Benedikt Slovenske gorice vknjižila zmago in z rezultatom 4 : 3 premagala gostitelje.

Mladinske selekcije

Selekciji U19 in U17 sta se pridružili članom na kondicijskih pripravah in s septembrom treninge preselili v dvorano. Tudi ti dve selekciji sta okrepljeni z novimi močmi, pridružili so se nam Jan Ambrožič, Gal Modic in Aljaž Čop. V nedeljo, 20. septembra 2020, je ekipa U19 v domači dvorani premagala ekipo FC Hiša daril s Ptuja in si z rezultatom 11 : 0 zagotovila prve točke v sezoni.

Mlajše selekcije so začele s treningi v prvem oz. drugem tednu septembra po razporedu. Selekciji U13 in U15 začeta s tekmovanji v oktobru, za mlajše selekcije pa bomo tudi letos organizirali medsebojne turnirje med ekipami Ribnice, Sodražice, Blok, Loške doline in Loškega Potoka, kjer najmlajši preizkusijo svoje znanje, se družijo in predvsem spoznavajo pravila igre z žogo in obnašanja na igrišču.

Vpis v futsal šolo šd extrem

Septembra in skozi celotno sezono vabimo vse nove člane, da se nam pridružijo v vseh selekcijah na strokovno vodenih treningih.

Vpis tudi za dekleta

V pretekli sezoni smo uspešno začeli izvajati futsal vadbe za dekleta. Letos bomo s tem nadaljevali, zato vabimo vsa dekleta, da se nam pridružite. Vadba bo potekala ob sobotah od 10.00 do 11.30 v Športni dvorani Sodražica pod vodstvom Barbare Lah, vratarke slovenske ženske futsal reprezentance in članice ŽNK iz Celja, ki je v preteklih sezonah že igrala za našo takratno žensko ekipo. Vabljeni dekleta vseh starosti, začnemo 3. 10. 2020!

VABLJENI V NAŠO DRUŽBO!

PRIŠLA JE JESEN, ČAS ZA KOSTANJ

PIŠETA IN FOTOGRAFIRATA: SONJA IN MARJAN ČAMPA

Jesen je tu in z njo ogromno prečudovitih sestavin, ki so za nas pridno rastle vse poletje. Jeseni se vsi ljubitelji dobre kulinarike veselimo tudi zaradi težko pričakovanih jesenskih plodov. Le kdo ne obožuje kostanja, domačih jabolk, buč in slastnih orehov? Poleg tega, da so vsi po vrsti odličnega okusa, pa so tudi bogati z vitamini, minerali in drugimi za zdravje koristnimi snovmi. V prejšnji številki Suhorobarja sva že vnaprej predlagala recepte z bučo, tokrat pa sva izbrala še en slasten jesenski plod: kostanj. Da bo v naši kuhinji zadišalo malo drugače, lahko pripravimo kostanjevo juho in spečemo kostanjevo potico. Kostanj ima veliko zdravilnih lastnosti, hkrati pa dobro vpliva na videz kože in splošno dobro počutje. Ima tudi razmeroma malo kalorij, zato nam ni treba imeti slabe vesti, če si ga radi večkrat privoščimo.

Kostanjeva juha s slanino

Sestavine:

400 g olupljenega kostanja
 - lahko tudi pire, vendar pazimo, da izberemo nesladkanega
 2 srednje velika krompirja
 3 žlice olja ali masla
 1 čebula
 1 korenček
 1 strok česna
 1 manjši košček zelene
 1 dl vina
 1 dl smetane za kuhanje
 1 l jušne osnove (zelenjavna ali kokošja)
 sol, poper, lovor
 muškadni orešek
 1 žlica balzamičnega kisa
 popečena slanina kot vložek

Priprava:

Na maščobi svetlo prepražimo sesekljano čebulo in sesekljan česen, da zadiši. Nato dodamo na kocke narezano zelenjavo, krompir in zalijemo z vinom. Ko vino izpari, dolijemo zelenjavno ali kokošjo osnovo (juho), dodamo zelišča in kuhamo pol ure. Juhi dodamo olupljen surov kostanj ali pire in kuhamo nadaljnjih 20 minut, nato dolijemo sladko smetano. Juho pretlačimo in na koncu solimo, popramo, dodamo popraženo slanino in ponudimo.

Namig:

Nasveti za lupljene kostanja

Kostanj križem zarezemo in pri tem pazimo, da prerežemo samo lupino in spodnjo tanko kožico. Nato ga potopimo v hladno vodo za 15 minut. V mikrovalovno pečico damo po pet kostanjev hkrati in jih pri 800 W obdelujemo 40–50 sekund, da se lupina zmehča in razpre, nato še vroče olupimo. Če se nam kostanji ohladijo in se lupina strdi, postopek ponovimo. Če nimamo mikrovalovne pečice, lahko to storimo z vrelo vodo. Pomembno je, da ne dajemo hkrati v krop preveč kostanjev, sicer se, ko jih vzamemo ven, prej ohladijo, preden jih olupimo. Kostanj križem zarezemo na obeh straneh, ga stresemo v vrelo vodo in kuhamo pet minut. Posodo odstavimo. Posamično ga jemljemo iz vode in vsakega takoj olupimo.

Kostanjeva potica

Testo:

800 g moke
 100 g sladkorja
 4 rumenjaki
 150 g masla
 4 dag kvasa
 3,75 dl mleka
 sol, vanilin sladkor, rum,
 limonina lupina

Nadev:

700 g olupljenega kostanja ali kostanjev pire
 1 jajce
 200 g sladkorja
 rum
 1 žlica kakava
 100 g piškotnih drobtin
 1 kislja smetana
 sneg iz 2 beljakov

Priprava:

Iz sestavin zamesimo srednje trdo testo in ga pustimo vzhajati na dvojno količino. Medtem pripravimo nadev, in sicer vse sestavine pomešamo med seboj. Najenostavneje je, če imamo kostanjev pire, v nasprotnem primeru olupljen kostanj fino pretlačimo ali zmeljemo. Na koncu dodamo sneg iz beljakov.

Testo na pomokanem prtju zvaljamo v pravokotnik, namažemo z nadevom in v vse skupaj tesno zvijemo. Potico položimo v model, ki smo ga premazali z maslom. Premažemo jo z oljem in s tanko iglo na gosto prebodemo ter pustimo ponovno vzhajati tri četrt ure. Nato jo damo v ogreto pečico in pečemo eno uro, najboljšo pri mirni peči – izključimo ventilator.

Ko je potica pečena, jo pustimo približno 10 minut v modelu, nato jo previdno obrnemo in pokrijemo s prtom, da se počasi ohlaja. Tako bo ostala sočna in se ne bo sušila.

NI ZA VSAKOGAR, A PRIPOROČAM VSAKOMUR

PIŠE: JASNA JANEŽ, FOTO: OSEBNI ARHIV

Kaj je MEPI?

MEPI je mednarodni program za mlade, ki razvija njihovo osebnost. Po svetu je program poznan kot »The Duke of Edinburgh's International Award«. Od njegove ustanovitve pod vodstvom vojvode Edinburškega leta 1956 je v programu sodelovalo preko 9 milijonov mladih iz več kot 140 držav. Spodbuja jih k ustvarjalnemu in kakovostnemu preživljanju prostega časa. Vse aktivnosti, izzive in cilje, ki jih želijo doseči na posameznem področju, si mladi zastavljajo in dosegajo sami, odrasli pa jim pri tem svetujejo, nudijo oporo in posebna znanja, ki jih udeleženci potrebujejo za doseg svojih ciljev. Vsak udeleženec MEPI-ja tekmuje le sam s sabo in svojimi cilji. Program je sestavljen iz treh stopenj: bronaste, srebrne in zlate. Od stopnje je odvisen obseg dejavnosti, te pa so prostovoljstvo, večšine, šport, pustolovska odprava in na zlato stopnji še PNP (Projekt neznan prijatelj).

Komu je namenjen?

Program je namenjen mladim, starim med 14 in 25 let, torej od konca osnovne šole pa vse do konca študija. Udeleženec si sam izbere, katere dejavnosti bo opravljal na določenem področju. Prva stopnja je namenjena mladim od 14. leta naprej, druga od 15. leta in tretja, zlata, od 16. leta dalje.

Kako se prijavim?

Najprej obišči spletno stran (<http://mepi.si/>), kjer dobiš vse informacije. Najpogostejša praksa je, da se šola odloči za sodelovanje in se prijaviš preko nje. Lahko pa najdeš tudi katero drugo organizacijo, npr. Mestno zvezo prijateljev mladine Slovenije. Nato te do opravljanja programa loči le še nekaj korakov: izberi stopnjo v programu, najdi MEPI mentorja, izberi aktivnosti in področne inštruktorje, izdelaj svoj načrt in »šibaj« v akcijo!

Moja osebna izkušnja

Sama sem za MEPI izvedela preko prijateljice Aleksandre, s katero sem šla na odpravo, ki jo je morala opraviti v sklopu programa. Vpisala sem se oktobra 2018 in sedaj zaključujem. Najbolj me je oblikovala lanska pustolovska odprava, ko smo se z ekipo znašli sredi snežnega plazu in ga uspešno preplezali. Takrat sem premagala strah in bila kos izzivu. Letošnjo odpravo pa lahko opišem takole: štiri dni hoje z 12-kilskim nahrbtnikom, 80 km in čez 1000 m višincev. Namesto postelje šotor. Prhanje so zamenjali osvežilni robčki. Gorilnik je nadomeščal štedilnik. Brez telefona in socialnih omrežij. Vstop v trgovino prepovedan. Pekoči podplati, koža, popikana od komarjev. Vseobsegajoča tišina, ki te spremlja vso pot. In na cilju slana kapljica v očeh. Bilo je vredno in neprecenljivo. Čeprav ni za vsakogar, vsekakor priporočam vsakomur. Kot prostovoljka sem tudi obiskovala starejše in tudi to mi je veliko dalo. Ko vidiš nemočne starejše v domu za ostarele, te pretrese v dno duše. Celoten MEPI mi je dejansko razvil osebnost, o sebi sem se naučila, da sem sposobna vztrajati in iti do konca.

Kaj je MEPI dal Aleksandri Košir?

»Sama sem delala MEPI na srebrni stopnji. Všeč mi je bilo, ker sem povežala svoje aktivnosti z izzivi MEPI-ja. Zaradi tega programa sem jih izvajala še z večjim navdušenjem in se še bolj poglobila. Ukvarjala sem se s prostovoljstvom, blagajniško funkcijo in športom (pohodništvo, tek, kolesarjenje). Najboljša pa se mi zdi četrta aktivnost – odprave, kjer več dni preizkušaš, kako dobro si pripravil celoten načrt poti. Takrat vidiš, kako si fizično in psihično pripravljen, kako trdna je tvoja ekipa, kdo je gonilna sila ekipe, ter se zaveš, kako smo lahko srečni, da imamo v življenju vse (streho nad glavo, tekočo pitno vodo, topla in suha oblačila itd.). Med potjo včasih hodiš ves premočen in ožuljen, lačen (ker ni časa za pavzo) in več ur ni drugega kot le pot brez čiste tekoče vode. Ampak to so izkušnje, ki te krepijo in naredijo še boljšega. Če ne zaradi vseh aktivnosti, pa je zaradi odprav program MEPI dobra izbira. Da ti več, kot je videti na prvi pogled, da ti izkušnje za življenje.«

ANSAMBEL ROKA ŽLINDRE PREDSTAVLJA NOV VALČEK

PRIPRAVILA: N. P., FOTO: ARHIV ANSAMBLA ROKA ŽLINDRE

Mineva natanko leto dni, odkar je Ansambel Roka Žlindre predstavil skladbo z naslovom *Kaj pa vidva*. V videospotu Barbara in Rok odigrata vlogo zaljubljenega para, ki ga vsi sprašujejo, kdaj bo poroka. Živahna polka je sedaj dobila nadaljevanje v obliki čustvenega valčka z naslovom *V tvojem objemu se pomirim*. V nastalem videospotu se mladi par poroči v čarobnem objemu Cerknega.

Člani ansambla pravijo, da je valček napisan za vse, ki se imajo radi in si brezpogojno zaupajo ter se drug ob drugem počutijo varni. Hkrati so zelo ponosni, da je bila pesem všeč tudi glasbeni stroki, ki jih je uvrstila direktno v finale festivala Slovenska polka in valček 2020. Čestitamo!

ČE MEDVED NE SPI, TUD' MI NE BOMO!

PIŠE: BLAŽ KRAJNC, FOTO: ARHIV MLADINSKEGA KLUBA

Kdor misli, da smo trenutno v obdobju, ko se zdi, da človek lahko samo poseda na kavču in se trudi, da preživi še en dan doma, ne da bi se pri tem vnela nova vojna z domačimi, ker je kdo skrnil daljınca ali še huje – pojedel zadnji košček čokolade, se moti. No, vsaj glede posedanja doma, daljinec in čokolada sta, kot vsi vemo, sveta stvar, kjer ni prostora za šalo. Namesto posedanja doma pa se v Mladinskem klubu Sodražica trudimo, da kljub »koronskemu krču« iščemo načine, kako biti aktivni.

Čistilna akcija

Pobiranje odpadkov

Sortiranje odpadkov

Malica in druženje

Ravno zato smo bili zelo veseli, ko smo od Ribniškega študentskega kluba dobili vabilo, da sodelujemo pri vseslovenski študentski čistilni akciji in smo spet malo bolj vidno aktivni. Sklicali smo pomagače, si nadeli rokavice in začeli polniti vrečke. Smeti smo pobirali po celotni občini. Naše ekipe so očistile vse glavne vpadnice v Sodražico. Žimarska odprava je očistila svoj domači kraj in celotno pot do Sodražice, ena odprava se je v Sodražico spustila z Nove Štifte preko Lipovšice in Izverja, vzporedno pa so naši člani očistili tudi Grdi Dol, Zamostec in pot ob glavni cesti proti Sodražici in pod njo. Očistili smo tudi celotno pot od Sv. Gregorja do Sodražice in središče Sodražice. Pridružili so se nam ribiči iz revirja Smrekovec, ki so poleg okolice ribnika očistili tudi sprehajalno pot od glavne ceste do Jelovca.

V lastni režiji sta Globel in prelaz Sedlo očistila dva mlada domačina. Poleg njiju in vseh udeležencev čistilne akcije si posebno pohvalo zaslužijo tudi skupinice prostovoljcev, ki smo jih opazili med potjo, in vsi, ki vam na sprehodih ni težko pobrati pločevinke ob poti in jo odvreči v najbližji koš za smeti.

Čeprav količina smeti ni bila velika in je naš okoliš lepo urejen, pa je žalostno, da je smeti na sprehajalnih poteh in ob cestah izven naselja še vedno preveč. Veseli nas, da smo pred kratkim dobili nove koše za odpadke pri slapu in pri cerkvi na Strmci, saj je bilo tam ob poti bistveno manj smeti kot drugod. Podobno bi lahko storili tudi ob sprehajalni poti do Miklavca in Smrekovca, saj verjamemo, da če damo sprehajalcem možnost pravilno odvreči odpadke, bodo to tudi storili.

Kino pod zvezdami

Letos nam je uspelo izvesti eno projekcijo filma, ki pa je bila lepo obiskana. Seveda smo poskrbeli, da je prireditev potekala na prostem in smo ohranjali ustrezno medsebojno razdaljo. Čeprav smo bili sprva malo skeptični glede obiska in vzdušja na dogodku, pa nam na koncu ni bilo žal, da smo ga vseeno izvedli. Med predvajanjem filma smo za trenutek vsi pozabili na trenutno stanje, slišati je bilo zgolj zvoke iz filma in hrustanje kopic ter navihano šepetanje najmlajših. Za trenutek se je vse zdelo po starem.

Rekreacija

MKS tudi letos za mlade rekreativce vsak petek zvečer organizira rekreacijo v Športni dvorani Sodražica. Igrali bomo različne športne igre, kot so košarka, nogomet, badminton, odbojka in še kaj. Ravnali bomo skladno z vsemi priporočili NIJZ, v primeru, da bo pred rekreacijo potekala nogometna tekma, pa bomo rekreacijo zamaknili, da omejimo stike z igralci in obiskovalci ter prezračimo dvorano. Pridi in se nam pridruži, za več informacij pa spremljaj naš FB- in IG-profil.

Zatišje = čas za nove ideje. Imaš idejo? Deli jo z nami!

Ker si želimo, da bi na takšen ali drugačen način izvedli svoje že uveljavljene dogodke ali organizirali povsem nov dogodek, smo člani kluba na preži za novimi idejami. Če imaš tudi ti kakšno idejo ali poznaš koga, ki jo ima, ne odlašaj, ampak nam sporoči svoje predloge. Na nas se lahko obrneš po elektronski pošti (mladinski.klub@gmail.com), navadni pošti, na družbenih omrežjih ali pa nas po predhodni najavi obiščeš v klubskih prostorih, ki jih po novem krasi tabla na vhodu v stavbo, da pa nas lažje najdeš, smo obesili tudi nov transparent, ki ga lahko vidiš vsakič, ko greš mimo trga. Ne pozabi, dobre ideje nagradimo s čisto novimi klubskimi majčkami.

MISIJA MOGOČE ALI USPEŠEN KORONAORATORIJ

PIŠE: KATARINA TURK, FOTO: VID IN META PETRIČ

Na začetku pomladi se animatorji navadno začnemo družiti, da se med seboj povežemo, si pripovedujemo, kaj se nam sploh dogaja med šolskim letom in kaj planiramo za sledeče poletje. Začeli smo pogumno. Letos se nas je nabralo kar precej, okrog 30 animatorjev in animatorjev pomočnikov (no, pomočniki so se pridružili nekoliko kasneje). Potem pa nas je marca kar naenkrat doletela novica, da je prepovedano druženje večjih skupin. Ojoj, še dobro, da smo tako večji v spletnih zadevah in komunikacija po telefonu dobro funkcionira. Vsak teden smo premlevali vse možne načine in rešitve za izvedbo oratorija. Potekala so tudi skupna srečanja preko spletne kamere z vodstvom oratorija v Ljubljani. Vsi animatorji smo vse pogosteje dobivali vprašanja, npr. ali oratorij sploh bo in kaj bomo naredili. Pa ni bilo točnega odgovora do 14 dni pred začetkom. Animatorji smo bili pripravljeni na vse! Resnično, rekli smo si, da bomo poskusili izvesti spletno različico oratorija. Na vsak način smo vztrajali, da zase in za otroke nekaj naredimo, ker smo mladi in zmoremo! »Zaupam, zato si upam« je bil slogan letošnjega oratorija. Mislim, da je bil letos slogan še posebej na mestu. Junakinja Estera nam je pomagala, da smo z njo odkrili, da skupaj z resnico in poštenostjo dosežemo zmago.

Oratorij se je odvijal na dveh koncih – 30 mlajših otrok je bilo na župnijskem dvorišču, 30 starejših otrok (od 3. razreda dalje) pa na šolskem igrišču. Vse je potekalo kot vsako leto, le da smo dodali nekaj razkuževanja in umivanja rok ter pazili, da se med seboj nismo preveč mešali, da bi še naprej ostali zdravi. Z Božjo pomočjo smo imeli tudi vreme odlično, zato smo bili lahko ves čas zunaj. En dan smo organizirali pohod na Novo Štifto za mlajše otroke, za starejše pa na Travno goro. Na novo smo se spoznali, povezali in odkrili, kako smo lahko vsakič bolj povezani z Bogom. Hvala Bogu, da smo počitnice lahko preživeli kot ponavadi in pričarali otrokom skupno druženje, igro in ustvarjanje. Nismo pozabili na smeh, sproščenost in molitev. Oratorij smo zaključili v soboto s skupno sveto mašo, kjer smo na ves glas zapeli na novo naučene pesmi in zaplesali na letošnjo himno.

HVALA VSEM ANIMATORJEM, OTROKOM, STARŠEM, SOTRUDNICAM, OSTALIM POMOČNICAM, NAŠEMU ŽUPNIKU, ŽUPANU IN RAVNATELJICI OSNOVNE ŠOLE TER VSEM, KI SO KAKOR KOLI PRIPOMOGLI, ZA VSO POMOČ, PODORO IN NAKLONJENOST.

Naslednjič se vidimo na **ORATORIJSKEM DNEVU!**

V **soboto, 28. 11. 2020**, ob **10. uri** bomo izdelovali adventne venčke v župnijskem domu.

Se beremo na Facebook strani ali na strani kluba Kresnička.

ZAUPAM, ZATO SI UPAM!

PIŠE: LJUBICA KOŠIR

Geslo letošnjega oratorija, ki ga kar ne morem pozabiti, je zelo aktualno tudi v našem vsakdanjem življenju. Letošnji voditelji in animatorji oratorija so še posebej zaupali Vanj in v mnoge ljudi dobre volje, ki so bili pripravljeni pomagati pri zahtevnejši izvedbi oratorija zaradi koronavirusa. Vsem, prav vsem, tudi z moje strani prisrčna HVALA.

V klubu Kresnička že 25 let zaupamo tudi v Božjo pomoč in Marijino varstvo, zato smo si v minulih letih marsikaj upali, tudi za ceno žrtev in obrekovanj.

Ves svet se je znašel v času nove odgovornosti, v času stvarstva, kot nas opozarja papež Frančišek. Morali bi spremeniti način življenja. Ekološko spreobrnjene nas vabi k življenju v sozvočju z vsem, kajti vse je povezano. V nagovoru je pred kratkim opisal razvoj svojih spoznanj o stvarstvu, ko je pri domodrodnih ljudstvih »odkril modrost lepega življenja«, ki ne pomeni udobnega blagostanja, temveč življenje v sozvočju s stvarstvom. Mi pa smo izgubili to modrost »lepega življenja«, ki se ga pri teh

ljudstvih lahko znova naučimo. Izgubili smo smisel za medčloveško povezanost, morda jo hranijo le še stari starši, je še dejal papež Frančišek.

Tudi med nami, v različnih odnosih, med različnimi ljudmi, pogosto vladata nezaupanje in nestrpnost. Nekateri mediji kar tekmujejo med seboj, kdo bo objavil več negativnih novic, ki nas državljanje največkrat razdvajajo in spravijo v slabo voljo, čeprav se v naši prelepi domovini dogaja tudi veliko lepega in dobrega. Če gledamo in poslušamo še »politične igrice«, pa sploh več ne vemo, komu lahko zaupamo.

Ali morda lahko zaupamo le zaupanja vrednim ljudem, ki jih lahko spoznamo tudi po njihovih sadovih? Kdo so ti ljudje, pa naj si odgovori vsak sam, vsak po svoji vesti, in trudimo se, da bomo tudi sami med njimi. Le tako lahko pričakujemo več iskrenega zaupanja in dobrohotnosti med nami.

Vsako dobro drevo rodi dobre sadove, slabo pa slabe ... Po njihovih sadovih jih boste torej spoznali. (Matejev evangelij)

LETOVANJE GASILSKE MLADINE GZ RIBNICA 2020

PRIPRAVILA: MLADINSKA KOMISIJA GZ RIBNICA, FOTO: GZ RIBNICA

V Gasilski zvezi Ribnica tudi v letošnjem letu nadaljujemo projekt pridobivanja mladih v vrste gasilcev. Glede na dobre izkušnje v lanskem letu smo letos zopet izvedli razpis in povabili vsa društva iz naše gasilske zveze, da na štiridnevno letovanje prijavijo svoje mlajše člane, otroke v starosti od 6 do 16 let. Letovanje je potekalo na Kolpi, natančneje v Centru šolskih in občolskih dejavnosti (CŠOD) Radenci.

Odziv je bil neverjeten, saj se je prijavilo kar 109 otrok in 13 mentorjev, skupaj torej 122 gasilcev iz 11 društev. Ker smo ves program načrtovali skladno s protikoronskimi ukrepi, smo celotno skupino razdelili na dve ločeni skupini, saj je po novih pravilih največja kapaciteta doma 70 ljudi. Imeli smo srečo, da se je zaradi odpovedi sprostil še en termin. Prva skupina je tako letovala od nedelje, 16. 8. 2020, pa do srede, 19. 8. 2020, druga skupina pa se je odpravila na pot v četrtek, 20. 8. 2020, in je bila v Radencih do nedelje, 23. 8. 2020. Vmes je bil dom en dan prazen zaradi razkuževalnih ukrepov.

Za prevoz otrok in mentorjev do lokacije letovanja smo poleg manjšega avtobusa (za sponzorstvo se zahvaljujemo podjetju Finson) uporabili še sedem kombijev GVM-1 iz naših gasilskih društev, kar je cenejša alternativa avtobusnemu prevozu. Na splošno se GVM premalo uporabljajo, tako da jih bomo v bodoče čedalje več vključevali v svoje projekte.

Program za obe skupini je bil v osnovi enak. Cilj je bil izpeljati na novo postavljen tečaj Pionir 1, iti na rafting ter z vsemi preostalimi aktivnostmi približati gasilstvo otrokom ter s kopanjem in animacijami razvedriti mladino. Na letovanju je zelo pomembno, da se otroci med sabo družijo, ne glede na to, iz katerega društva prihajajo, in s tem brišejo včasih premočno začrtane meje med društvi. S tem postaja gasilstvo v našem okolju enotno in povezano, saj smo na koncu vsi gasilci, ki si pomagamo med sabo ne glede na meje požarnih okolišev.

Program smo sestavili v okviru mladinske komisije pri GZ Ribnica, ki smo jo letos razširili, tako da ima vsako društvo v njej svojega predstavnika. Ker je komisija bolj številčna, pade tudi precej več idej, kako motivirati mlade, da postanejo in ostanejo gasilci. Za letovanje bomo kandidirali za sredstva za polovično sofinanciranje projekta s strani Gasilske zveze Slovenije, kot smo to storili že lani.

Letos so se letovanja udeležili otroci iz PGD Sušje, PGD Nemška vas, PGD Ribnica, PGD Jurjevica in PGD Velike Poljane v prvi skupini in iz PGD Dolenji Lazi, PGD Sveti Gregor, PGD Zamosvec, PGD Vinice - Zapotok, PGD Goriča vas in PGD Grčarice v drugi skupini. Za prihodnje leto zopet načrtujemo podobno letovanje in si želimo, da se nanj prijavijo tudi otroci iz preostalih društev GZ Ribnica. Na koncu bi se radi še posebej zahvalili vsem mentorjem, ki so si vzeli čas in pomagali pri zasnovi in izpeljavi programa na letovanju.

Na pomoč!

LOVSKI DOM NA TRAVNI GORI

PIŠE: FRANC ŠIVEC, STAREŠINA LD SODRAŽICA, FOTO: ARHIV LD

Člani LD Sodražica stremimo za tem, da bi dom, ki ga imamo na Travni gori, zaživel in tako pokazal svojo pravo podobo. Ker pa je treba najprej urediti okolico in delno še notranjost doma, smo se odločili, da postopno začnemo z najnujnejšimi deli. Tako smo že pred leti zgradili nov rezervoar za sanitarno vodo, preuredili notranjost doma v pritličju in eno sobo v etaži, zgradili nadstrešek, zamenjali kritino in okna.

V letošnjem letu smo dokončali oporni zid, izvedli hidroizolacijo na prednji strani stavbe, podaljšali nadstrešek ter utrdili teren. Na dvorišču smo položili tlakovce. Ker je bilo treba vsa dela opraviti strokovno, smo bili primorani dobiti strokovnjake, tesarje in gradbenike z mehanizacijo. Kar je bilo enostavnejših del, smo jih člani opravili sami.

Ker je vse skupaj povezano z denarjem in vsega ne bi zmogli sami, smo se javili na občinski razpis za dodelitev finančnih sredstev. Ta so nam bila odobrena, tako da je ureditev dvorišča in hidroizolacijo iz javnih sredstev financirala Občina Sodražica, za kar se ji prav lepo zahvaljujemo.

Seveda koronavirus tudi nas ni obšel. Zaradi izpada dohodka na tržnem dnevu in pocenitve divjačine za 30 oziroma 50 % smo se odpovedali odstrelu trofejne divjadi in z lastnim delom delno nadomestili prihodek v blagajno. Tako smo za letos končali investicijo na Travni gori, saj smo s pridobljenimi sredstvi in z lastno udeležbo investirali v dom pribl. 8000 evrov, kar tudi ni zanemarljiv podatek. Z deli bomo nadaljevali v prihodnjem letu, če nam bo le zdravje služilo.

Lovski zdravo!

HVALEŽNOST

PIŠE: ANA MODIC, FOTO: FREEPIK

Ko si človek nalaga leta življenja na hrbet, se čedalje bolj zaveda tudi svoje minljivosti in vrednosti medsebojnih odnosov ter zdravja. Prav pandemija koronavirusa je pokazala, kako krhki in nemočni smo pred neznano boleznijo in kako pomembno je, kako živimo in čemu dajemo v življenju prednost.

Pokazalo se je, kako pomembna je zdrava prehrana (z veliko vitamini in minerali) iz domačega okolja in zdrav življenjski slog z veliko gibanja na svežem zraku, ker nam vse to daje imunost pred boleznijo. Pomembni pa nista le prehrana in fizična aktivnost, temveč tudi naše misli, ki naj bodo pozitivne, torej optimistične in sočutne do sočloveka poleg nas. Sama že nekaj let prakticiram, da zvečer, preden zaspim, meditiram in se v mislih zahvalim za prijazen

odnos vsem ljudem, s katerimi sem tisti dan stopila v stik. Taka pozitivna misel pomirja in spanec je zato lažji.

Hvaležnost izrekam v mislih tudi svojim staršem, ki so upoštevali moje želje in mi omogočili šolanje za poklic, ki sem si ga želela, hvaležnost izrekam v mislih tudi svojim najbližjim, še posebej sinu in snahi, ki sta ob moji zadnji poškodbi skrbela zame, hvaležna sem za štiri zdrave vnuke, ki me ob vsakem srečanju razveselijo, hvaležna sem za svoje učiteljske kolege, s katerimi gojimo prijazne in strpne odnose. Hvaležnost v mislih izrekam tudi prijaznim in strpnim sosedom in tudi širši okolici, ki se zaveda, da smo vsi skupaj le iskalci svoje sreče pod soncem in da s svojim ravnanjem pripomoremo k tej sreči.

DOŽIVLJAJ V PARKU

PIŠE: ANA MODIC

Naj vam omenim svoj doživljaj v kostanjevem parku nasproti zdravstvenega doma pred kakšnim mesecem dni. Vračala sem se s trga in v parku zagledala znanko, ki ima hišo v Sodražici, a ne živi stalno tu. Na vrvici je vodila majhnega belega kučka, v drugi roki pa držala plastične rokavice in plastično vrečko. Pozdravili sva se, rekla mi je, da je kučka pripeljala v park in da ima s seboj vrečke, da bo pobrala njegove iztrebke in jih odvrгла v mešane komunalne odpadke. Kako pohvalno! Kako bi bilo lepo, če bi se lastniki psov zgledovali po njej v dobro vseh nas, ki živimo skupaj v tem kraju.

75-LETNICA KONCA 2. SVETOVNE VOJNE

PIŠE: PAVLINA PIHLER

V prejšnji številki Suhorobarja je bil predstavljen Vence Drobnič, udeleženec narodnoosvobodilnega boja na slovenskih tleh. V prispevku je bilo navedeno, da je sodeloval tudi pri gradnji bunkerja. Tokrat bom opisala uporniški bunker, kot ga je opisal Matija Malešič Ciril v občinskem glasilu Rešeto leta 1984.

Uporniški bunker

Matija Malešič Ciril je izvedel, da v breških gozdovih obstaja majhna naravna kotlina v skalovju, in kmalu se je rodil načrt. Oktobra 1942 so začeli graditi, in sicer: Tone Majnik iz Ribnice, Ivan Fajdiga in Vence Drobnič iz Sodražice, Štefan Lovšin iz Travnika in Matija Malešič Ciril iz Ribnice.

Žaga in sekira sta peli kakšnih deset dni. Deske so dobili v bližnjem Jelenovem Žlebu, nekje v gozdu so našli železno peč in štedilnik, celo lepenko za streho so našli. Zgradili so brunarico, reže med bruni so zamašili z mahom, pribili okna s steklom. Od roba do roba skalne kotline so položili hojeva debela in vso barako prekrili z vejevjem, mahom, listjem, na to pa »posadili« mlade smrekice, da niti od blizu ni bilo opaziti drugega kot gozd. Baraka je bila popolnoma skrita, vhod je bil neviden. Imela je tudi zasilni izhod, od koder je bil možen pobeg v dolino Stružnice, če bi bil bunker

odkrit. Dim iz peči in štedilnika je bil speljan v rov med skalami, da se je razgubil, preden je prišel na plano. Razklatih metrskih drv je je bilo v okolici dovolj, vodo so nosili iz studenčka v Stružnici, pozimi pa so talili sneg.

Ob oknu v bunkerju so uredili »pisarno« krožnega komiteja in krožnega odbora OF. Imeli so pisalni stroj, matrice in strojček za tiskanje, črnilo in papir. Sem so se stekale vesti od Iga in Želimelj do Trave nad Čabrom. Od tu pa so pošiljali naročila v Ribnico, Sodražico, Loški Potok, Dolenjo vas, Velike Lašče, Turjak in drugam, prav tako se je od tu razdeljeval Poročevalec, letaki in drugi tisk. Tu je bilo tudi organizacijsko središče ribniškega narodnega uporništv.

Ko je bilo kopno, so stezo do bunkerja neprestano spreminjali, da ne bi bil odkrit. Če je snežilo, je sled kmalu zametlo. Ko pa

Zoji

Poetko spoznavam,
se dobro zabavam.

Kristalne so cvetke
mlade poetke.

Se v svet je zazrla,
nam dušo odprla.

Globoko so umne
in tudi razumne.

Ko zbirko prebiram,
si solze otiram.

Njen svet je neskončen,
poet je pokončen.

Kapljica v reko,
reka v morje,
pesnitve ji gredo
v neskončno veselje.

Le pridno ubiraj
te Kapljice zlate,
iz duše ti vrejo
ideje bogate.

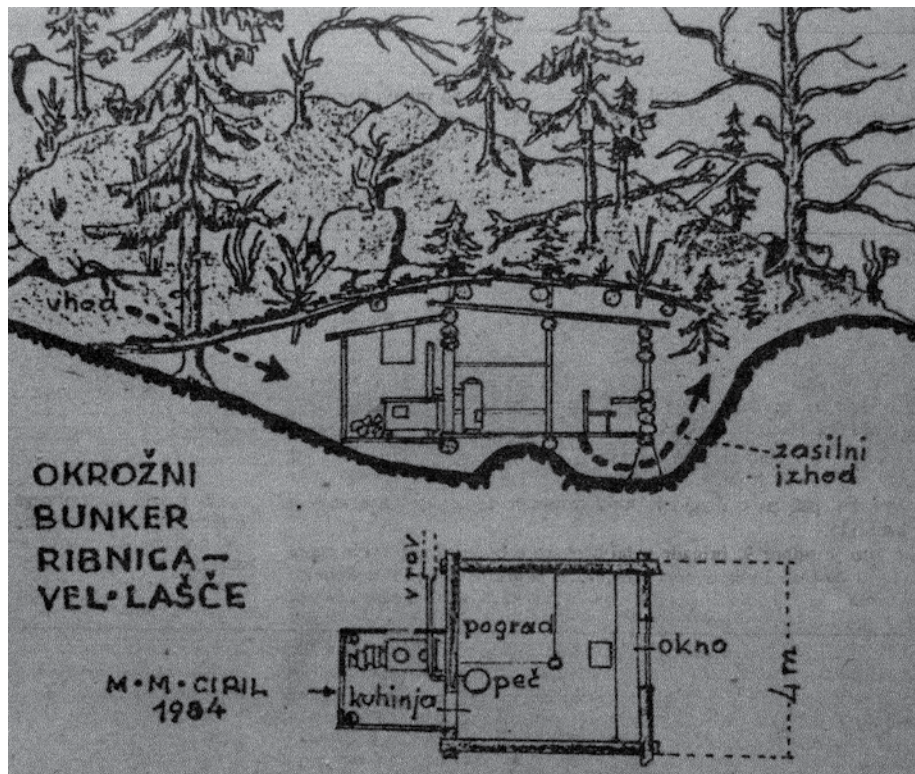
Globok poklon Zoji Lovšin in njeni
pesniški zbirki Kapljice. Draga Zoja,
hvala za čuteče izpovedi.

Alojz Zabukovec

ni snežilo in je ležal sneg, so si prihod in odhod iz bunkerja omislili »po zraku«. Ta zračni most so naredili tako, da so od košate smreke, ki je rasla ob snežni gazi, napeli dve žici na sosednjo bukev, od tu zopet do naslednjega drevesa, vse v dolžini približno 30 metrov. Zaradi košatih vej žica ni bila vidna. Gaz so od smreke speljali še naprej do neke druge gazi, potem pa so se zadenjsko vrnili do smreke in se po vejah povzpeli do obeh žic. Po žici tri metre od tal so hodili, za drugo, ki je bila višje, pa so se držali. Ko so prišli na konec žice, so se po drevesu spustili na tla in šli peš do bunkerja.

Žica je bila spletena iz več telefonskih žic, ki so jih okrog Vagovke pobrali Italijanom, in je kar dobro služila; le enkrat, ko je Fajdiga prišel iz doline s preveč nabasanim nahrbtnikom, se je pod njim utrgala, da je obvisel na rokah. Hudega ni bilo ne za nosača ne za nahrbtnik, le vsak posebej sta morala na tla. Bunkerja niso Italijani nikoli odkrili, niti pozneje Nemci. Uporaben je bil do konca vojne.

Vir: Matija Malešič Ciril, obč. glasilo Rešeto, 1984.

V ŽIVALSKI VRT IN NA VELIKO PLANINO

POLETNA POPESTRITEV SREČANJ SKUPINE ZA SAMOPOMOČ OSEB Z DOLGOTRAJNIMI TEŽAVAMI NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA

PRIPRAVILA: SKUPINA ZA SAMOPOMOČ OSEB Z DOLGOTRAJNIMI TEŽAVAMI NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA

V okviru skupine za samopomoč, ki je namenjena združevanju oseb z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, smo se kljub epidemiji tudi letos že nekajkrat sestali in se udeležili dveh skupnih izletov. Srečanja potekajo pod okriljem Centra za socialno delo Osrednja Slovenija zahod, Enota Ribnica, vsak 1. in 3. torek v mesecu. V skladu s finančnimi zmožnostmi se trudimo pripraviti kar se da pester program, seveda s finančno podporo Občine Ribnica in Občine Sodražica.

Prvi izlet v letu 2020 smo izvedli 23. 6. 2020. Obiskali smo živalski vrt in dan preživeli v objemu popolne narave. Zaradi gibalnih omejitev nekaterih članov smo pohod v živalskem vrtu prilagodili vsakemu izmed njih. Nekaj članov je (v skladu s svojimi zmožnostmi) obiskalo le najbolj dostopna mesta, medtem ko so si nekateri uspeli ogledati prav vsak kotiček živalskega vrta. Vsi pa so bili navdušeni in srečni, tudi tisti, ki se jim na prvi pogled obisk živalskega vrta ne zdi nič posebnega. Vtise in doživetja smo strnili ob klepetu na kavi, ki je tako rekoč najpomembnejši način sproščene družbe, izmenjave misli, doživetij in izkušenj.

Že kmalu zatem smo si postavili nov cilj – izlet na Veliko planino. Ponovno je bila sreča na naši strani, saj nam je bilo vreme tudi tokrat naklonjeno. Polni vtisov s prejšnjega izleta in v pričakovanju novih dogodivščin smo v dan zakorakali veselo in sproščeno. Da bi si Veliko planino lahko ogledalo čim več naših članov, smo se nanjo povzpeli z nihalko. Ogledali smo si pastirsko naselje in Preskarjev muzej, ki nas

je s svojo pastirsko pristnostjo zelo navdušil. Navdušeno pa smo tudi poslušali, kaj se je na tem mestu dogajalo v zgodovini. Prelepa narava in gorska energija sta nam neskončno polepšali dan. Tako kot že na prvem izletu smo tudi na Veliki planini ustvarili spomine, ki nas bodo še dolgo povezovali in greti. Ob podpori Občine Ribnica in Občine Sodražica si želimo, da bi skupina živela še naprej, saj se zavedamo, kako pomembna so ta srečanja za vse tiste, ki so sami in so zaradi bolezni prikrajšani za večino še tako samoumevnih socialnih stikov in drugih socialnih situacij. Zavedamo se, da je ob nekom, ki doživlja isto, in ob strokovni podpori lažje prebroditi še tako hudo stisko.

Lepo vabimo vse, ki bi se želeli vključiti v program. Za podrobnejše informacije nas pokličite na tel. št. (01) 320 44 15. Resnično dobrodošli.

EVGENU IVANCU V SPOMIN

ZAPISAL: ALOJZ ZABUKOVEC, FOTO: ARHIV DRUŽINE IVANC

V 93. letu starosti se je od nas za vedno poslovil naš rojak Evgen Ivanc.

Globoko sem hvaležen družini Ivanc, ki se je pred 2. svetovno vojno izkazala s svojo podjetniško dejavnostjo – tkanjem žičnih mrež in odkupovanjem suhe robe, ki jo je naprej prodajala in pošiljala našim zdomarjem po širnem svetu ter tudi drugim trgovcem. S tem je bila v prodajni verigi najmočnejši člen in je veliko pripomogla k dostojnemu preživetju ljudi v Sodraški in Ribniški dolini ter širši okolici in posledično tudi nas.

Pokojni Evgen je obdržal vrednote svojih prednikov. Mnoge od nas je poučeval v osnovni šoli: zemljepis, zgodovino in športno vzgojo. Veljal je za dobrega, nepristranskega in poštenega učitelja. Zavedal se je vezi družinske dejavnosti, in če je le mogel, se je od večine pokojnih prišel posloviti, takrat še na pokojnikov dom. Hvala Vam, tov. Evgen. Vi in družina Ivanc mi ostajate v lepem spominu.

*V moji duši tvoje so sledi.
Če nebo za koga se odpre, ko srce
ustavi se, vem, da z vetrom zaigral
na krošnje tvoje bo ime.*

(J. Plestenjak)

Zahvala

Odigrala je zadnja nota tvoje kitare.
Tvoj glas za vedno je utihnil.
Po težki bolezn si se poslovil od nas.

DUŠAN LIPOVEC

iz Sodražice

(20. 3. 1947–30. 9. 2020)

Zahvaljujem se njegovi sopotnici Mirjani za srčnih
zadnjih trinajst let ter za skrb v težkih trenutkih.
Hvala tudi osebju klinike Golnik ter vsem v hiši
Ljubhospica, ki tudi v teh težkih časih niso izgubili čuta
za sočloveka. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Počivaj v miru.

Sin Andrej

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate, draga mama,
spomin bo večno ostal.*

Zahvala

Ob nenadni izgubi naše
drage mame, babice, tašče

MARIJE VESEL

iz Sodražice (Na pesek)
(17. 9. 1948–29. 8. 2020)

se iz srca zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem,
sosedom, vaščanom, sodelavcem in kolektivu OŠ za
izrečena sožalja, tolažilne besede in vse darove v njen
spomin. Hvala g. župniku Francu Bizjaku za lep obred
in govor, pogrebcem, pevcem in trobentaču,
cvetličarki in Komunalni Ribnica ter vsem, ki ste zanjo
molili in jo pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala tudi vsem, ki ste vedno našli lepo besedo zanjo,
ko je bila še med nami.

Žalujoči: vsi njeni

*Ko tvoje zaželim si bližine,
gremo tja, v ta mirni kraj tišine,
tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.
Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo mi vsi,
saj med nami si!*

Zahvala

ob boleči izgubi dragega sina, brata, strica in bratranca

SANDIJA DEBELJAKA

(1. 10. 1987–29. 9. 2020)

z Vinic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in nekdanjim sošolcem za izrečeno sožalje,
podarjeno cvetje, sveče in druge darove. Posebna zahvala velja vsem, ki ste ga obiskovali in opogumljali v času
njegove bolezni. Najlepša hvala sosedom, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega izpred domače hiše.
Hvala dr. Alenki Žagar in patronažni sestri Dominiki za vso oskrbo, ki sta mu jo nudili. Hvala g. župniku Martinu
Golobu za sočutne poslovilne besede in lepo opravljen obred, organistu Vaclavu in Robiju za lepo zapete pesmi
in spremljavo svete maše. Zahvaljujemo se tudi Komunalni Ribnica in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji
poti v prerani grob.

Z neizmerno bolečino v srcu,
vsi njegovi

Zaljubljeno, napeto, skrivnostno

PIŠE: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Minila sta dva meseca in ponovno se vam oglašamo z novičkami iz knjižnice. Tudi tokratna bogata knjižna bera ponuja obilo zanimivega in raznovrstnega branja. Skupaj se sprehodimo po tokratnih knjižnih novostih.

MARIE FORCE

Poročni zvonovi na otoku Gansett

Svoje sanje imata na dosegu roke, a najprej morata počistiti s preteklostjo. Owen Lawry bo moral čez nekaj dni zapustiti otok Gansett in se udeležiti sojenja svojemu očetu, ki je bil pred skoraj enim letom obtožen napada na svojo ženo, Ownovo mamo. Vse svoje odraslo življenje se trudi ubežati nasilni preteklosti, a zaradi bližnjega srečanja z očetom je z

mislimi mnogo več v preteklosti kot v sedanosti. Njegov največji izziv je prepričati svojo nosečo zaročenko Lauro McCarthy, naj ne odpotuje z njim. Ljubljene ženske niti najmanj noče izpostavljati svoji boleči preteklosti. Laura je odločena, da bo Ownu stala ob strani na sojenju in v načrtovanem skupnem življenju. Sojenje in njeni ločitveni papirji sta edini stvari, ki jima stojita na poti do poroke. Ali lahko prepriča Owna, da ji bo dovolil iti na sojenje in mu pomagati v teh težkih časih? In v kaj se bo možki, ki ga ljubi, spremenil, če njegov oče ne bo obsojen? Medtem ko se Owen in Laura pripravljata na čustveno bitko z njegovim očetom, njegova mama Sarah s pomočjo Charlieja Grandchampa, moškega, s katerim že nekaj mesecev prijateljuje, počasi okreva po svojem nasilnem zakonu. Kako se bo Charlie odzval, ko bo izvedel za njene skrivnosti, in ali se bo njun odnos zdaj, ko končno pozna resnico o njej in razume, zakaj ne prenese njegovih dotikov, premaknil v višjo prestavo?

CHRISTINE MANGAN

Noč nad Tangerjem

Zadnji človek, za katerega bi Alice Shipley pričakovala, da ga bo videla, odkar je z novim možem prispela v Tanger, je Lucy Mason. Po nesreči na kolidžu Bennington prijateljici – včasih neločljivi sestanovalki – nista govorili že več kot leto. Ampak Lucy se na lepem prikaže in se trudi popraviti škodo oz. vrniti njun odnos v stare tirnice. Morda bi Alice morala biti

zadovoljna. Ni se privadila življenju v Maroku in preveč strah jo je, da bi se v peklenški vročini potepala po živahnih ulicah in sukih. Lucy – vedno neustrašna in neodvisna – jo zabi iz stanovanja raziskovat Maroko. Toda Alice začne kmalu navdajati dobro znani občutek – čuti, da jo Lucy na vsakem koraku nadzoruje in duši. Ko njen mož John izgine, pa začne dvomiti o vsem in vseh okoli sebe: o odnosu s skrivnostno prijateljico, o svoji odločitvi, da je sploh prišla v Tanger, in o lastnem duševnem zdravju.

ANNETTE HESS

Nemška hiša

Frankfurt, 1963. Eva z družino živi v stanovanju nad gostiščem Nemška hiša. Dela kot prevajalka in je tik pred zaročo, ko nepričakovano dobi službo tolmačke na sodnem procesu. Njeni starši in njen bodoči mož temu nasprotujejo: gre za prvo sojenje zločincem iz Auschwitza, ki bo potekalo v njihovem mestu. Eva, ki še nikoli ni slišala za ta kraj, sledi svojemu občutku in se zoperstavi družini. Sprejme izziv, ne da bi slutila, da veliki sodni proces ne bo nepreklicno spremenil samo Nemčije, temveč tudi njeno življenje.

SEBASTIAN FITZEK

Darilo

Milan Berg čaka pred semaforjem, ko ob njem ustavi avtomobil. Na zadnjem sedežu je prestrašeno dekle, ki mu skozi šipo pokaže list s sporočilom. Gre za klic na pomoč? Milan sporočila ne more prebrati, ker je nepismen, vendar čuti, da je dekle v smrtni nevarnosti. Odloči se, da bo sledil avtomobilu, njegovo zasledovanje pa kmalu postane prava nočna mora, v katero so vključeni vsi ključni akterji njegovega življenja. Tako sedanega, ki ga je skrbno ustvaril, kot preteklega, ki mu je za vedno skušal ubežati. Na koncu poti ga čaka srhljivo spoznanje: resnica je včasih preveč grozljiva, da bi lahko z njo živeli naprej – nevednost pa največje darilo na svetu.

ELIZABETH KAY

Sedem laži

Vse se je začelo z eno samo lažjo. Ampak vsi vemo, da se nikoli ne konča pri tem. Ena laž seveda vodi k drugi. Jane in Marnie sta si med odraščanjem povedali vse. Poznali sta najgloblje skrivnosti druga druge. To se jima je zdelo samoumevno. Toda ko se Marnie zaljubi, se začne vse spreminjati. Jane ima namreč skrivnost: mrzi Marniejinega bogatega, samovšečnega moža. In ko jo Marnie vpraša, ali ji je všeč, Jane pove prvo laž. Navsezadnje tudi najboljše prijateljice zadržijo nekaj zase. Toda če bi bila odkrita, bi bil mož njene najboljše prijateljice morda še živ. Ker to seveda ni njena zadnja laž, pravzaprav je to šele začetek. Sedem laži je Janino priznanje resnice – njene resnice. Gre za prepričljivo, srhljivo, hipnotično zgodbo o zapletenih, toksičnih prijateljstvih med ženskami. Razkriva mračno plat obsedenosti in vse, kar lahko izgubimo v imenu ljubezni.

SIMON SCARROW

Izdajalci Rima

Rimska vojska na vzhodu imperija kljubuje novim nevarnostim! Leto 56 n. št. Tribun Kato in centurion Makro, izurjena veterana rimskih legij, sta dodeljena vojski na vzhodni meji Rimskega imperija, kjer leži sovražno ozemlje neznane in neosvojljive Partije. Tu jima nenehno grozijo nevarnosti, ne samo zaradi nenadnih nasprotnikovih vpadov, temveč tudi zaradi negotovih razmer, v katerih ni jasno, kdo je zaveznik in kdo izdajalec ali vohun. Takšni sovražniki so lahko najnevarnejši za legijo in Rimski imperij. V bojnih vrstah tiči izdajalec. Rim pa ne kaže nobene milosti do tistih, ki izdajo svoje tovariše in lastno cesarstvo. Toda krivca morajo najprej šele ujeti. Kato in Makro se med iskanjem izdajalca borita s časom, medtem ko mogočni nasprotnik na drugi strani meje čaka, da bo izkoristil kakršno koli šibko točko legije. Torej morajo izdajalci umreti.

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Čim lepše in prijetneje preživite preostanek letošnje jeseni. Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

Tudi letos prirejamo

REKREACIJO

2020/2021

VSAK PETEK
od 20.30 do 22.00

Vaš MKS

**Večgeneracijski
center Skupaj**

**URNIK BREZPLAČNIH AKTIVNOSTI
OKTOBER 2020**

PREHRANSKE URICE

13., 22. in 29. 10. 2020 ob 17.00
v sejni sobi Občine Sodražica
Mentorica: dr. Anja Meszaroš, univ. dipl. inž.
živ. teh.

ENERGIJSKA VADBA ZA OTROKE

7., 14., 21. in 28. 10. 2020 ob 9.00
v telovadnici OŠ Sodražica
Mentorica: Katarina Arko

IZDELAVA NARAVNIH DEODORANTOV

22. 10. 2020 ob 17.00
v sejni sobi Občine Sodražica
Mentorica: Martina Osmak

...vaša pot do dopustniških spominov...

Turistična agencija ITER
Cesta na Ugar 2, 1310 Ribnica
☎ 031/246 453 ✉ info@iter-tours.si
f Turistična agencija Iter

PESTRA PONUDBA
koriščenje TURISTIČNIH BONOV
oddih v slovenskih termah

KROMPIRJEVE POČITNICE
SKI OPENING - Italija, Avstrija

POBEG NA TOPLO - Grčija, Egipt

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

**Ugodni fiksni paketi NEO
in mobilni paketi NAJ**

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 11.30 h
ter 14 h - 17 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

Telekom Slovenije
POOBlašČeni PRODAJALEC

ZAPOSLUJEMO!

Nova prosta delovna mesta

INLES d.d., podjetje z dolgoletno tradicijo izdelave stavbnega pohištva, vabi v svoje vrste motivirane ljudi z veseljem do dela na različnih delovnih mestih v proizvodnji.

Če vas odlikujejo marljivost, natančnost in odgovoren odnos do dela, imate III. ali IV. stopnjo strokovne izobrazbe tehnične smeri ali pa ste ročno spretni ne glede na izobrazbo, vas vabimo da se nam pridružite.

Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo redne zaposlitve za nedoločen čas, delovna mesta s širokim spektrom delovnih nalog v urejenem delovnem okolju in rednim plačilom.

DELO POTEKA V RIBNICI

POLN DELOVNI ČAS

ENOIZMENSKO DELO

www.inles.si

Za zainteresirane kandidate vabimo, da oddajo prošnjo s pripisom »Prošnja za delovno mesto v proizvodnji«, po pošti na naslov podjetja, Inles d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica ali po elektronski pošti.

Kontakt: Helena Kular, tel: 040 239 610, eL naslov: helena.kular@inles.si

Hyundai teden testnih voženj

Za rezervacijo
termina
pokličite:
040 490 070

Spoznajte električne in hibridne modele vozil Hyundai!

 HYUNDAI

Avtohiša Zalar

Najboljša pot do odličnega avta!

Hyundai teden testnih voženj bo med 19. 10. in 24. 10. 2020

Na voljo bodo vsa vozila Hyundai!

Avtohiša Zalar d. o. o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče